

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

2^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 4 Μαρτίου 2022 με την εξής σύνθεση: Αικατερίνη Ζερβού, Πρόεδρος και Εισηγήτρια, Βικτωρία Πισμίρη και Χρήστος Σώκος, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 24.01.2022 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΑΕΠΠ 132/27.01.2022 προδικαστική προσφυγή της εταιρίας με την επωνυμία «...» (εφεξής η «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στ.. ..., οδός ....., αρ. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά της .... (εφεξής «ο αναθέτων φορέας»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά της εταιρίας με την επωνυμία «...» (εφεξής η «η παρεμβαίνουσα»), που εδρεύει στο ..., οδός ... αρ....., η οποία άσκησε παρέμβαση προς απόρριψη της υπό κρίση προσφυγής.

Με την προσφυγή η προσφεύγουσα αιτείται να ακυρωθεί η υπ' αρ. 1.1.2./2850/13.01.2022 απόφαση του συμβουλίου διεύθυνσης του αναθέτοντος φορέα κατά την υπ' αριθμό 1076/13.01.2022 συνεδρίασή του (εφεξής η «προσβαλλομένη»), με την οποία εγκρίθηκε το συμπροσβαλλόμενο από 04.01.2022 πρακτικό της επιτροπής αξιολόγησης και αποφασίσθηκε η αποδοχή των δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου και η κατακύρωση των αποτελεσμάτων, σχετικά με τον ανοικτό διαγωνισμό υπ' αριθμό ... και να απορριφθεί η προσφορά της παρεμβαίνουσας λόγω μη προσκόμισης των απαιτούμενων δικαιολογητικών κατακύρωσης και μη πλήρωσης των απαιτήσεων της διακήρυξης και διότι πληρούνται οι όροι περί απόρριψης της προσφοράς κατά τη διακήρυξη και το νόμο και να επιστραφεί το καταβληθέν παράβολο.

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1.Επειδή για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του π.δ. 39/2017, ποσού 1.890,00 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ... και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»), το οποίο και υπολογίζεται με βάση την προϋπολογισθείσα δαπάνη χωρίς ΦΠΑ, ποσού 378.000,00€.

2. Επειδή, ο αναθέτων φορέας προκήρυξε με την υπ' αρ. ... Διακήρυξη ανοικτού διαγωνισμού ανάδειξης του αναδόχου του έργου παροχής υπηρεσιών υποστήριξης ταχυδρομικού έργου στη γεωγραφική περιοχή των Νομών ... και ... διάρκειας έξι (6) μηνών με συνολικό προϋπολογισμό 378.000,00€ χωρίς ΦΠΑ και κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή). Η ως άνω διακήρυξη αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) 17.11.2021, έλαβε ΑΔΑΜ ..., και στο ΕΣΗΔΗΣ, που έλαβε συστημικό α/α ...

3. Επειδή, ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου του, της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, της νομικής φύσης και της δραστηριότητας που η .... ασκεί ως αναθέτων φορέας και του χρόνου εκκίνησης της διαγωνιστικής διαδικασίας, υπάγεται στις διατάξεις του Ν. 4412/2016, η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του νόμου αυτού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρο 345, παρ. 1, όπως ισχύει, η δε ΑΕΠΠ, ενώπιον της οποίας ασκείται η προσφυγή, είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

4. Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα, καθόσον κατατέθηκε στις 24.01.2022 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, οι προσβαλλόμενες αναρτήθηκαν στο πεδίο «Σημειώσεις

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

και συνημμένα» του διαγωνισμού στις 20.01.2022, συναφώς ο αναθέτων φορέας κοινοποίησε το από 20.01.2022 μήνυμά του δια μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 20.01.2022 προς την προσφεύγουσα και την παρεμβαίνουσα αναφορικά με την ως άνω ανάρτηση, β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ. 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ από την προσφεύγουσα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Ασκείται δε μετ' εννόμου συμφέροντος διότι, ως αναδειχθείσα δεύτερη στη σειρά κατάταξης στην εν λόγω διαγωνιστική διαδικασία μετά την παρεμβαίνουσα, σε περίπτωση που γίνει δεκτή η προσφυγή της, θα κληθεί ως προσωρινή ανάδοχος.

5. Επειδή στις 27.01.2022 ο αναθέτων φορέας προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής, δια μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, σύμφωνα με το άρ. 365, παρ. 1, σημ. α' του Ν. 4412/2016 και το άρ. 9, παρ. 1, σημ. α' του π.δ. 39/2017.

6. Επειδή, με την υπ' αρ. 185/2022 Πράξη της Προέδρου του 2^{ου} Κλιμακίου ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης, κλήθηκε δε ο αναθέτων φορέας να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής.

7. Επειδή, στις 07.02.2022 η παρεμβαίνουσα άσκησε εμπροθέσμως παρέμβαση στο πλαίσιο της πρώτης προσφυγής μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, την αμέσως επόμενη εργάσιμη ημέρα μετά την της οριζόμενη στα άρ. 362, παρ. 3 Ν. 4412/2016 και 7 του π.δ. 39/2017 αποκλειστικής δεκαήμερης προθεσμίας από την κοινοποίηση σε αυτής της προσφυγής, που εν προκειμένω, έλαβε χώρα στις 27.01.2022 δια μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ από τον αναθέτοντα φορέα, με έννομο συμφέρον, καθότι, δυνάμει της δεύτερης προσβαλλομένης, τα αποτελέσματα του επίμαχου διαγωνισμού κατακυρώθηκαν σε αυτήν. Την ως άνω παρέμβαση ο αναθέτων φορέας κοινοποίησε στις 08.02.2022 μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ προς την προσφεύγουσα και την πρώτη παρεμβαίνουσα.

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

8. Επειδή, ο αναθέτων φορέας κοινοποίησε στις 11.02.2022 δια μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ τις υπ' αρ. πρωτ. 4.2/164/11.02.2022 απόψεις του επί της υπό κρίση προσφυγής.

9. Επειδή, η προσφεύγουσα κατέθεσε στις 15.02.2022 δια μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ το υπόμνημά της, ήτοι εντός της οριζόμενης στο άρ. 365, παρ. 1, τελ. εδάφιο Ν. 4412/2016 προθεσμίας. Το ως άνω υπόμνημα ο αναθέτων φορέας κοινοποίησε την 16.02.2022 μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ προς την παρεμβαίνουσα.

10. Επειδή, η παρεμβαίνουσα κατέθεσε στις 16.02.2022 δια μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ το υπόμνημά της. Το ως άνω υπόμνημα ο αναθέτων φορέας κοινοποίησε την 17.02.2022 μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ προς την προσφεύγουσα και την πρώτη παρεμβαίνουσα.

11. Επειδή, η προσφεύγουσα κατέθεσε στις 21.02.2022 δια μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ το υπόμνημά της. Το ως άνω υπόμνημα ο αναθέτων φορέας κοινοποίησε την 22.02.2022 μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ προς την πρώτη και τη παρεμβαίνουσα. Ωστόσο, το υπόμνημα κατατέθηκε εκτός της οριζόμενης αποκλειστικής προθεσμίας πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση των απόψεων του αναθέτοντος φορέα, συνεπώς δεν λαμβάνεται υπόψη από το κρίνον την προδικαστική προσφυγή κλιμάκιο ως εκπροθέσμως κατατεθέν.

12. Επειδή, με την προσβαλλόμενη, το Συμβούλιο Διεύθυνσης του αναθέτοντος φορέα, κατά την 1076/13.01.2022 (θέμα 28ο) συνεδρίασή του αποφάσισε, αποδεχόμενο το από 04.01.2022 Πρακτικό της αρμόδιας Επιτροπής αξιολόγησης του Διαγωνισμού την αποδοχή των Δικαιολογητικών «προσωρινού αναδόχου» που κατέθεσε η παρεμβαίνουσα και την κατακύρωση των αποτελεσμάτων του ... Ανοικτού Διαγωνισμού σε αυτήν..

13. Επειδή, με τον πρώτο λόγο της υπό κρίση προσφυγής, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας έπρεπε να απορριφθεί και να αποκλειστεί από τη συνέχεια της διαγωνιστικής διαδικασίας λόγω παράβασης των άρ. 2.2.5.β. και 2.2.9.Β.3.β. της Διακήρυξης. Ειδικότερα, η

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

συνολική απαιτούμενη πιστοληπτική ικανότητα ορίζεται στο ποσό των 3.402.000,00 ευρώ. Επιπλέον, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η πιστοληπτική ικανότητα, την οποία επικαλείται η παρεμβαίνουσα, ανέρχεται μόλις στο ποσό των 2.500.000,00 ευρώ, το οποίο υπολείπεται του συνολικού απαιτούμενου ποσού των 3.402.000,00 ευρώ για το σύνολο των διαγωνισμών για τους οποίους προσκομίζεται η σχετική βεβαίωση, το δε ποσό των 2.500.000,00 ευρώ για χρηματοδοτήσεις δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι καλύπτει κάθε μία περίπτωση διαγωνιστικής διαδικασίας ξεχωριστά, διότι ήδη έχει κριθεί ότι η βεβαίωση πιστοληπτικής ικανότητας πρέπει να αναφέρει το συγκεκριμένο διαγωνισμό για τον οποίο εκδίδεται, προκειμένου να αποφευχθεί η προσκόμισή της σε άλλους διαγωνισμούς, επιπρόσθετα, ισχυρίζεται ότι το σχετικό ιδιωτικό αντίγραφο έχει υποβληθεί ηλεκτρονικώς χωρίς επικύρωση κατά παράβαση των σχετικών διατάξεων, ενώ δεν φέρει ηλεκτρονική υπογραφή. Ως προς τον λόγο αυτό, ο αναθέτων φορέας με τις απόψεις του υποστηρίζει ότι η παρεμβαίνουσα, προκειμένου να αποδείξει την πλήρωση του ως άνω όρου, προσκόμισε την από 28.12.2021 Βεβαίωση Πιστοληπτικής Ικανότητας της Τράπεζας «...» που αφορά στις υπ' αριθμούς ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., Διακηρύξεις και αναφέρει ότι το όριο των χρηματοδοτήσεων ανέρχεται στο ποσό των 2.500.000 ευρώ και το όριο για την έκδοση εγγυητικών επιστολών επίσης στο ποσό των 2.800.000 ευρώ. Υποστηρίζει ότι η Διακήρυξή του είναι απόλυτα σαφής και προβλέπει ότι τα δικαιολογητικά κατακύρωσης πρέπει να καλύπτουν την ημερομηνία υποβολής τους και όχι κάποια προγενέστερη ημερομηνία, ο δε προσωρινός ανάδοχος δεν έχει υποχρέωση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά κατακύρωσης του διαγωνισμού του άρ. 2.2.9.2 της Διακήρυξης και με ημερομηνία που καλύπτει την υποβολή της προσφοράς, η οποία απαίτηση ίσχυε στο προϊσχύον νομικό πλαίσιο. Ακόμη, αναφέρει ότι, σε περίπτωση που επιθυμούσε ο αναθέτων φορέας κάτι τέτοιο, θα το προέβλεπε ρητά, όπως έπραξε στο άρ. 2.2.7 της Διακήρυξης, κατά συνέπεια ισχυρίζεται ότι ορθά κατέθεσε η παρεμβαίνουσα την επιστολή πιστοληπτικής ικανότητας με ημερομηνία 28.12.2021 και κατά συνέπεια δεν προκύπτει λόγος αποκλεισμού της. Ως προς τον ισχυρισμό περί μη επικύρωσης της ως άνω βεβαίωσης, ο αναθέτων φορέας υποστηρίζει ότι σύμφωνα με τα άρ. 92 και 89, παρ. 13 του Ν. 4412/2016, τα αποδεικτικά τα οποία αποτελούν ιδιωτικά

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

έγγραφα μπορούν να γίνονται αποδεκτά και σε απλή φωτοτυπία, εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση όπου βεβαιώνεται η ακρίβειά τους, η οποία έχει προσκομισθεί από την παρεμβαίνουσα, επιπλέον δε υποστηρίζει ότι δεν θα αποτελούσε λόγο αποκλεισμού κατ' άρ. 103 Ν. 4412/2016. Ως προς το περιεχόμενο της βεβαίωσης της πιστοληπτικής ικανότητας, ο αναθέτων φορέας υποστηρίζει ότι, με βάση την αρχή της αυτοτέλειας των διαγωνιστικών διαδικασιών δεν είναι δυνατόν η αρμόδια Επιτροπή του διαγωνισμού να προβεί σε μια αυθαίρετη και μη προβλεπόμενη στη Διακήρυξη πρόσθεση των προϋπολογισμών όλων των διαγωνισμών και υπολογισμό του 50% αυτού του αθροίσματος, η δε αρμόδια Επιτροπή έκρινε κάθε Διακήρυξη με βάση το περιεχόμενο αυτής, χωρίς να λαμβάνει υπόψη άλλες Διακηρύξεις με διαφορετικό περιεχόμενο, και με βάση τη συγκεκριμένη Διακήρυξη ο συγκεκριμένος όρος πληρούται από την παρεμβαίνουσα. Η παρεμβαίνουσα επί του λόγου αυτού ισχυρίζεται ότι εάν ο Αναθέτων Φορέας ήθελε τη βεβαίωση πιστοληπτικής ικανότητας να είναι εν ισχύ κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς θα έπρεπε να το προβλέπει ρητά στις διατάξεις της Διακήρυξης, επιπλέον, ισχύει το νέο άρθρο 104 του Ν. 4412/2016 όπως αυτό εισήχθη δια του άρθρου 44 του ν. 4782/2021, με έναρξη ισχύος από 1/6/2021, συνεπώς ισχυρίζεται ότι νομίμως και ορθώς προς απόδειξη πλήρωσης της ανωτέρω απαίτησης της διακήρυξης, στο μεν στάδιο συμμετοχής προέβη στη σύνταξη συμπληρωματικής υπεύθυνης δήλωσης. Ως προς την πιστοληπτική ικανότητα ποσοστού 50%, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι από τη Διακήρυξη δεν προκύπτει από πουθενά σύνδεση ή αλληλεξάρτηση μεταξύ των διακηρύξεων των έργων ούτε υπάρχει όρος, αναφορά ούτε καν υπαινιγμός περί σωρευτικού υπολογισμού των ορίων πιστοληπτικής ικανότητας 50% από κάθε διακήρυξη, κάτι το οποίο προφανώς δεν θα μπορούσε να υπάρχει, καθώς πρόκειται για αυτοτελείς, αυτόνομες και ανεξάρτητες διαγωνιστικές διαδικασίες. Συναφώς, υποστηρίζει ότι το γεγονός ότι η πιστοληπτική ικανότητα που προσκόμισε η εταιρία της αναφέρει για συντομία 18 συγκεκριμένους διαγωνισμούς στους οποίους μπορεί να κατατεθεί η εν λόγω βεβαίωση και δεν δημιουργήθηκαν 18 ξεχωριστές βεβαιώσεις, δεν σημαίνει ότι έχει δεσμευτεί κάποιο όριο για την υλοποίηση έκαστου έργου καθώς η βεβαίωση αυτή έχει μόνο χαρακτήρα συστατικής επιστολής αξιοχρέου και φερεγγυότητας του οικονομικού φορέα. Επίσης,

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

υποστηρίζει, μεταξύ άλλων, ότι από το άρ. 75 του Ν. 4412/2016 και τη Διακήρυξη προκύπτει με σαφήνεια ότι στην προκείμενη διαγωνιστική διαδικασία, ο Αναθέτων Φορέας για τον σχηματισμό της πιστοληπτικής ικανότητας δεν διακρίνει μεταξύ δυνατότητας χορήγησης πίστωσης/δανειοδότησης αλλά τα προσμετρά όλα, συμπεριλαμβανομένων των εγγυητικών, εάν δε ο Αναθέτων Φορέας ήθελε κάτι διαφορετικό, όπως εάν ήθελε να ελέγξει μόνο το εγκεκριμένο όριο χρηματοδότησης, θα το όριζε με σαφήνεια, επομένως ισχυρίζεται ότι οι εγγυητικές επιστολές ορθά συγκαταλέγονται στην έννοια της πιστοληπτικής ικανότητας και ορθά συναθροίζονται τα όρια των εγγυητικών επιστολών στη διαμόρφωση της συνολικής πιστοληπτικής ικανότητάς της. Ακόμη, υποστηρίζει ότι εάν τα όρια των εγγυητικών επιστολών δεν συνιστούσαν όρια προσμετρούμενα στην πιστοληπτική ικανότητα, τότε η Τράπεζα δεν θα έπρεπε να της είχε χορηγήσει αυτή τη βεβαίωση. Ως προς τον ισχυρισμό περί της επικύρωσης του σχετικού εγγράφου, η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι υπέβαλε υπεύθυνη δήλωση περί της αλήθειας και ακρίβειας των δικαιολογητικών κατακύρωσης και ότι στις 03.01.2022 κατέθεσε σε 32 κλειστούς φακέλους τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για τους αντίστοιχους 32 διαγωνισμούς που συμμετείχε και οι οποίοι έλαβα αριθμούς πρωτοκόλλου από 1 έως 32, το δε πρωτότυπο έγγραφο κατατέθηκε στον φάκελο με αριθμό πρωτοκόλλου 1/03.01.2022 και στον φάκελο φυσικού αρχείου με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης υποβλήθηκε η αντίστοιχη Υπεύθυνη Δήλωση Παραπομπής. Επίσης, υποστηρίζει, παραθέτοντας τις σχετικές βεβαιώσεις πιστοληπτικής ικανότητας που υπέβαλε η προσφεύγουσα, ότι η πιστοληπτική της ικανότητα προκύπτει από το όριο πιστοδοτήσεων που της χορηγεί η τράπεζά της το οποίο αποτελείται από το άθροισμα των ορίων χρηματοδοτήσεων και των ορίων εγγυητικών. Με το υπόμνημά της η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, επί των απόψεων του αναθέτοντος φορέα ότι αποδέχεται ότι η πιστοληπτική ικανότητα δεν αφορά τη χορήγηση εγγυητικών επιστολών και ότι το ποσό των 2.800.000,00 ευρώ για χρηματοδοτήσεις, δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι καλύπτει κάθε μία περίπτωση διαγωνιστικής διαδικασίας ξεχωριστά, διότι ήδη έχει κριθεί, βάσει της νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας, ότι η βεβαίωση πιστοληπτικής ικανότητας πρέπει να αναφέρει το συγκεκριμένο διαγωνισμό για τον οποίο εκδίδεται, προκειμένου να αποφευχθεί η

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

προσκόμισή της σε άλλους διαγωνισμούς. Επίσης, ισχυρίζεται ότι ο αναθέτων φορέας εσφαλμένα φέρεται ως να μη κατανοεί τη λειτουργία του ΕΕΕΣ ως υπεύθυνης δήλωσης και μέσου προαπόδειξης υφιστάμενης κατάστασης, εσφαλμένα ερμηνεύει και εφαρμόζει το άρ. 104 του Ν. 4412/2016, εσφαλμένα συγχέει το χρόνο της έκδοσης των αποδεικτικών εγγράφων που προσκομίζονται κατά το χρόνο της υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης και αποδεικνύουν μια προϋφιστάμενη κατάσταση, με την υποχρέωση πλήρωσης των απαιτήσεων της διακήρυξης ήδη κατά τον χρόνο συμμετοχής και παραβιάζει τους όρους της διακήρυξης, του Ν. 4412/2016 και της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Ακόμη, ισχυρίζεται ότι δεν υφίσταται περίπτωση παραβίασης της αρχής της αυτοτέλειας των διαγωνιστικών διαδικασιών διότι η παρεμβαίνουσα προσκομίζει τη μία βεβαίωση της «...», το ίδιο αποδεικτικό μέσο, προ απόδειξη της πλήρωσης των απαιτήσεων του συνόλου των ως άνω διακηρύξεων, που ρητώς μνημονεύονται στο κείμενο αυτής, συνεπώς υποστηρίζει ότι, εφόσον χρησιμοποιείται το ίδιο αποδεικτικό μέσο για την απόδειξη των απαιτήσεων του συνόλου των ανωτέρω διακηρύξεων, σαφώς ελέγχεται η μία συγκεκριμένη βεβαίωση ως προς την πλήρωση του συνόλου των σχετικών απαιτήσεων των σχετικών διακηρύξεων. Επί δε των ισχυρισμών της παρεμβαίνουσας, η προσφεύγουσα με το υπόμνημά της υποστηρίζει ότι ομολογεί ότι δεν πληρούσε την απαίτηση πιστοληπτικής ικανότητας κατά το χρόνο συμμετοχής και υποβολής της προσφοράς στην εν λόγω διαγωνιστική διαδικασία, διότι δεν υφίστατο κατά το χρόνο εκείνο η σχετική βεβαίωση πιστοληπτικής ικανότητας, ότι δεν πληρούσε το σχετικό κριτήριο επιλογής κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς και ότι εσφαλμένα φέρεται ως να μη κατανοεί τη λειτουργία του ΕΕΕΣ ως υπεύθυνης δήλωσης και μέσου προαπόδειξης υφιστάμενης κατάστασης, εσφαλμένα ερμηνεύει και εφαρμόζει το άρ. 104 του Ν. 4412/2016, εσφαλμένα συγχέει το χρόνο της έκδοσης των αποδεικτικών εγγράφων που προσκομίζονται κατά το χρόνο της υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης και αποδεικνύουν μια προϋφιστάμενη κατάσταση, με την υποχρέωση πλήρωσης των απαιτήσεων της διακήρυξης ήδη κατά τον χρόνο συμμετοχής και παραβιάζει τους όρους της διακήρυξης, του Ν. 4412/2016 και της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Ακόμη, ισχυρίζεται ότι δεν υφίσταται περίπτωση παραβίασης της αρχής της αυτοτέλειας των διαγωνιστικών διαδικασιών διότι η παρεμβαίνουσα προσκομίζει τη μία

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

βεβαίωση της «...», το ίδιο αποδεικτικό μέσο, προ απόδειξη της πλήρωσης των απαιτήσεων του συνόλου των ως άνω διακηρύξεων, που ρητώς μνημονεύονται στο κείμενο αυτής, συνεπώς υποστηρίζει ότι, εφόσον χρησιμοποιείται το ίδιο αποδεικτικό μέσο για την απόδειξη των απαιτήσεων του συνόλου των ανωτέρω διακηρύξεων, σαφώς ελέγχεται η μία συγκεκριμένη βεβαίωση ως προς την πλήρωση του συνόλου των σχετικών απαιτήσεων των σχετικών διακηρύξεων. Ως προς δε τις προσκομισθείσες βεβαιώσεις πιστοληπτικής ικανότητας της προσφεύγουσας από τη η παρεμβαίνουσα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι επιβεβαιώνουν τους ισχυρισμούς της, αναλύοντας στο υπόμνημά της ειδικότερα μία εξ αυτών.

14. Επειδή, με τον δεύτερο λόγο της προσφυγής, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η παρεμβαίνουσα δεν πληροί την απαίτηση ασφαλιστηρίου συμβολαίου αστικής ευθύνης έναντι τρίτων διότι, με το ΕΕΕΣ που υπέβαλε στην σχετική διαγωνιστική διαδικασία, στο Μέρος IV.B. «Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια – Ασφαλιστική κάλυψη επαγγελματικών κινδύνων – Το ασφαλισμένο ποσό στην ασφαλιστική κάλυψη επαγγελματικών κινδύνων του οικονομικού φορέα είναι το έξης:..» δήλωσε «Ποσό: 300.000 ευρώ» και στη συνέχεια κατά το στάδιο υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης, προσκόμισε προς δήθεν πλήρωση της ως άνω απαίτησης της διακήρυξης το υπ' αριθμό ... ασφαλιστήριο συμβόλαιο (βλ. σελ. 3/12) με κάλυψη από 30.12.2021 και ώρα 12:00 μεσημβρινή έως 31.03.2022 (βλ. σελ. 2/12), με ποσό γενικής αστικής ευθύνης έναντι τρίτων 300.000,00 ευρώ και ασφαλιζόμενο κεφάλαιο για όλη τη διάρκεια του συμβολαίου ποσού 300.000,00 ευρώ (σελ. 4/12). Επίσης, η προσφεύγουσα αναφέρει ότι το ως άνω ασφαλιστήριο συμβόλαιο αναφέρεται σε σειρά διαγωνιστικών διαδικασιών, μεταξύ των οποίων και της εν λόγω διαγωνιστικής διαδικασίας. Από τα ανωτέρω, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι αφενός η παρεμβαίνουσα δεν πληρούσε το σχετικό κριτήριο επιλογής κατά το χρόνο συμμετοχής, αφετέρου δεν πληρούσε το σχετικό κριτήριο επιλογής κατά το χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Ειδικότερα, υποστηρίζει ότι το ασφαλιστήριο συμβόλαιο εκδόθηκε στις 31.12.2021, δηλαδή δεν υφίστατο κατά το χρόνο της συμμετοχής και της προσφοράς της στη συγκεκριμένη διαγωνιστική διαδικασία και ότι το ως άνω ασφαλιστήριο συμβόλαιο αφορά

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

του ασφαλιστηρίου συμβολαίου κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς δεν βρίσκουν έρεισμα στη Διακήρυξη, ούτε, μεταξύ άλλων, στην αρχή της αναλογικότητας. Ως προς τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας περί μη πλήρωσης του ζητουμένου ποσού, η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι το ζητούμενο από την Διακήρυξη όριο κάλυψης του ασφαλιστηρίου αστικής ευθύνης έναντι τρίτων ύψους μέχρι 300.000,00€ καθώς, το όριο αυτό καλύπτεται από το Ασφαλιστήριο ως αυτόνομο και διαθέσιμο όριο κάλυψης ανά έργο ξεχωριστά και όχι ενιαίο για το σύνολο των 32 έργων, τα οποία περιγράφονται σε αυτό και ότι ιδιωτικά έγγραφα μπορεί να γίνονται αποδεκτά και σε απλή φωτοτυπία, εφ' όσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβειά τους, όπως υπέβαλε η παρεμβαίνουσα. Ως προς τις απόψεις του αναθέτοντος φορέα, η προσφεύγουσα με το υπόμνημά της υποστηρίζει ότι εσφαλμένα επαναλαμβάνει την αναφορά στη δήθεν έλλειψη υποχρέωσης κάλυψης των δικαιολογητικών κατακύρωσης του χρόνου υποβολής της προσφοράς, ότι εσφαλμένα φέρεται να μην κατανοεί τη λειτουργία του ΕΕΕΣ ως υπεύθυνης δήλωσης και μέσου προαπώδειξης υφιστάμενης κατάστασης, ότι ερμηνεύει και εφαρμόζει το άρ. 104 του Ν. 4412/2016 κατά τρόπο ώστε καταργεί την υποχρέωση πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής της διακήρυξης κατά το χρόνο της συμμετοχής της παρεμβαίνουσας κατά παράβαση του Ν. 4412/2016 και της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και της Διακήρυξης, ότι εσφαλμένως συγχέει τον χρόνο έκδοσης των αποδεικτικών εγγράφων που προσκομίζονται κατά το χρόνο της υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης και αποδεικνύουν μια προϋφιστάμενη κατάσταση, με την υποχρέωση πλήρωσης των απαιτήσεων της διακήρυξης ήδη κατά τον χρόνο συμμετοχής και ότι παραβιάζει τους όρους της Διακήρυξης, του Ν. 4412/2016 και της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Ως προς το ποσό του ασφαλιστηρίου συμβολαίου, υποστηρίζει ότι η συνολική απαίτηση ποσού κάλυψης αστικής ευθύνης, των ως άνω διακηρύξεων, έναντι τρίτων ορίζεται στο ποσό των 9.600.000,00 ευρώ για τις 32 Διακηρύξεις του αναθέτοντος φορέα, το οποίο δεν καλύπτεται από το προσκομιζόμενο ασφαλιστήριο αστικής ευθύνης και ότι ο αναθέτων φορέας αναφέρει εσφαλμένως προς υποστήριξη της εσφαλμένης αποδοχής του υπ' αριθμού ... ασφαλιστηρίου συμβολαίου ότι δήθεν η κάλυψη του εν λόγω ασφαλιστηρίου συμβολαίου έως του ποσού των 300.000,00 ευρώ αφορά κάθε έργο χωριστά

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

και η ερμηνεία του στερείται νομικής βάσης και δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα και είναι αντίθετη με το ν. 2496/1997, ήτοι υποστηρίζει ότι η προσπάθειά της να μεταβάλει το ανώτατο ποσό ασφάλισης του υπ' αριθμού ... ασφαλιστηρίου συμβολαίου, σε άλλο από αυτό που ρητώς αναγράφεται, προβαίνοντας σε δήθεν «ερμηνεία» της σύμβασης ασφάλισης, συνιστά παραβίαση της ρητής διάταξης του άρθρου 1 παρ. 2 ν. 2496/1997. Ως προς την παρέμβαση της παρεμβαίνουσας, η προσφεύγουσα με το υπόμνημά της υποστηρίζει ότι η παρεμβαίνουσα ομολογεί ότι δεν πληρούσε την απαίτηση ασφαλιστηρίου συμβολαίου κατά το χρόνο συμμετοχής και υποβολής της προσφοράς στην εν λόγω διαγωνιστική διαδικασία, διότι δεν υφίστατο κατά το χρόνο εκείνο το σχετικό ασφαλιστήριο συμβόλαιο, ότι εσφαλμένα φέρεται να μην κατανοεί τη λειτουργία του ΕΕΕΣ ως υπεύθυνης δήλωσης και μέσου προαπόδειξης υφιστάμενης κατάστασης, ότι ερμηνεύει και εφαρμόζει το άρ. 104 του Ν. 4412/2016 κατά τρόπο ώστε καταργεί την υποχρέωση πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής της διακήρυξης κατά το χρόνο της συμμετοχής της παρεμβαίνουσας κατά παράβαση του Ν. 4412/2016 και της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και της Διακήρυξης, ότι εσφαλμένως συγχέει τον χρόνο έκδοσης των αποδεικτικών εγγράφων που προσκομίζονται κατά το χρόνο της υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης και αποδεικνύουν μια προϋφιστάμενη κατάσταση, με την υποχρέωση πλήρωσης των απαιτήσεων της διακήρυξης ήδη κατά τον χρόνο συμμετοχής και ότι παραβιάζει τους όρους της Διακήρυξης, του Ν. 4412/2016 και της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Επίσης, υποστηρίζει ότι το άρθρο 2.2.9.2.Β.3. της διακήρυξης, αντιθέτως με τα όσα αναφέρει η παρεμβαίνουσα, δεν την απαλλάσσει από την απαίτηση απόδειξης πλήρωσης της σχετικής απαίτησης κατά το χρόνο της υποβολής της προσφοράς της και το εν λόγω υπ' αριθμό ... ασφαλιστήριο συμβόλαιο δεν αποδεικνύει την πλήρωση της απαίτησης της διακήρυξης διότι έχει εκδοθεί σε χρόνο μεταγενέστερο της υποβολής της προσφοράς της και ότι έχει συστατικό χαρακτήρα, επιπλέον δε ότι δεν υφίσταται περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 103 ν. 4412/2016 και κλήσης προς συμπλήρωση των σχετικών δικαιολογητικών κατακύρωσης, διότι δεν προκύπτει αποδεικτική έλλειψη ή σφάλμα των εγγράφων, που κατατέθηκαν κατά το στάδιο των δικαιολογητικών κατακύρωσης, αλλά έλλειψη ουσιαστικού προσόντος συνιστάμενου σε συγκεκριμένο κριτήριο επιλογής, που δεν πληρούται. Ως

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

προς δε το ανώτατο ποσό κάλυψης, η προσφεύγουσα με το υπόμνημά της υποστηρίζει ότι η συνολική απαίτηση ποσού κάλυψης αστικής ευθύνης, των αναφερόμενων στο συμβόλαιο διακηρύξεων έναντι τρίτων ορίζεται στο ποσό των 9.600.000,00 ευρώ, το οποίο δεν καλύπτεται από το προσκομιζόμενο ασφαλιστήριο αστικής ευθύνης και ότι εσφαλμένα η παρεμβαίνουσα αναφέρει ότι δήθεν η κάλυψη του εν λόγω ασφαλιστηρίου συμβολαίου έως του ποσού των 300.000,00 ευρώ αφορά κάθε έργο χωριστά, όπως αναφέρονται αυτά στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο. Επίσης, υποστηρίζει ότι με την αναφορά στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο «Όρια αποζημίωσης αστικής ευθύνης προς τρίτους – Ισχύουν ξεχωριστά για κάθε ένα εκ των ασφαλιζόμενων έργων», σύμφωνα με τις βασικούς κανόνες του ασφαλιστικού δικαίου, προβλέπεται ότι για κάθε ένα από τα ασφαλιζόμενα έργα δύναται να εξαντληθεί το ανώτατο όριο ευθύνης των 300.000,00 ευρώ της ασφαλιστικής εταιρίας, και δεν επιμερίζεται αυτό σε ίσα τμήματα (π.χ. $300.000 / 32 = 9.375$ ευρώ κάλυψη για κάθε έργο).

15. Επειδή, με τον τρίτο λόγο της υπό κρίση προσφυγής, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η παρεμβαίνουσα δεν αποδεικνύει την πλήρωση των απαιτήσεων της διακήρυξης και το νόμου αναφορικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα διότι: 1. Δεν αποδεικνύει ότι διαθέτει η ίδια, ως εργαζόμενους της, το απαιτούμενο προσωπικό με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα, που απαιτούνται από τη διακήρυξη, δεν προσκομίζεται κανένα σχετικό αποδεικτικό έγγραφο, όπως π.χ. πίνακας προσωπικού πίνακας προσωπικού όπως το σχετικό αρχείο εκτυπώνεται από το σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ», ώστε να αποδεικνύεται ότι το σχετικό προσωπικό που ειδικώς αναφέρεται στον προσκομιζόμενο κατάλογο αποτελούσε προσωπικό της κατά το χρόνο της συμμετοχής και της υποβολής της προσφοράς και κατά το χρόνο της υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, αντιθέτως, από την σχετική υπεύθυνη δήλωση, που έχει υποβάλει αναφορικά με το μέσο ετήσιο αριθμό εργαζομένων της, αποδεικνύεται ότι αυτός είναι εξαιρετικά μικρός, δηλαδή μόλις περίπου 200 άτομα κατά μέσο όρο στην τελευταία τριετία, αριθμός που υπολείπεται σαφώς του συνολικώς απαιτούμενου αριθμού προσωπικού άνω των 1600 ατόμων για το σύνολο των διαγωνισμών στους οποίους έχει συμμετάσχει, 2. Η απαίτηση προσκόμισης εγγράφου, το οποίο αποδεικνύει τη σχέση

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

εξαρτημένης εργασίας μεταξύ της δεύτερης παρεμβαίνουσας των αναφερόμενων εργαζομένων στον απαιτούμενο κατάλογο προσωπικού υφίσταται εκ του νόμου, βάσει των άρθρων 75 παρ. 4 και 78 παρ. 1 ν. 4416/2012 και περαιτέρω, ειδικώς, η διακήρυξη προβλέπει στο άρθρο 2.2.8.1. τους κανόνες στήριξης σε τρίτο αναφορικά με την πλήρωση των απαιτήσεων τεχνική και επαγγελματικής ικανότητας, 3. Δεδομένου ότι α. η παρεμβαίνουσα δεν απόδειξε ότι συνδέεται με σχέση εξαρτημένης εργασίας με το αναφερόμενο στον προσκομιζόμενο κατάλογο προσωπικό, ως όφειλε βάσει των διατάξεων του ν. 4412/2016, κατά το χρόνο συμμετοχής και υποβολής της προσφοράς και της υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, β. είναι δε γνωστό στη σχετική αγορά των συναλλασσομένων ότι η παρεμβαίνουσα χρησιμοποιεί υπεργολάβους και δεν συνδέεται η ίδια με το προσωπικό που τελικώς εκτελεί τη σχετική υπηρεσία, γ. από έτερη υπεύθυνη δήλωση, προσκομιζόμενη από την παρεμβαίνουσα στο πλαίσιο του αυτού διαγωνισμού, αναφορικά με το μέσο όρο του απασχολούμενου με σχέση εξαρτημένης εργασίας προσωπικού, αποδεικνύεται ότι αυτός είναι εξαιρετικά μικρός και υπολείπεται του απαιτούμενου αριθμού προσωπικού για την κάλυψη του συνόλου των αντίστοιχων απαιτήσεων του εν λόγω διαγωνισμού και των λοιπών διαγωνισμών του αναθέτοντος φορέα στις οποίες έχει συμμετάσχει, αποδεικνύεται ότι η παρεμβαίνουσα δεν συνδέεται με σχέση εξαρτημένης εργασίας με το αναφερόμενο στον προσκομιζόμενο κατάλογο προσωπικό. Ως προς τον τρίτο λόγο προσφυγής, ο αναθέτων φορέας υποστηρίζει ότι η παρεμβαίνουσα υπέβαλε, όπως προβλεπόταν από τη Διακήρυξη, την από 28.12.2021 σχετική υπεύθυνη δήλωση και τον από 30.12.2021 κατάλογο προσωπικού και ότι ως αναθέτων φορέας του διαγωνισμού δεν απαίτησε πίνακα προσωπικού από το σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ». Επίσης, υποστηρίζει ότι με βάση την αυτοτέλεια των διαγωνισμών η κάθε απαίτηση της Διακήρυξης κρίνεται στο πλαίσιο αποκλειστικά αυτής και όχι σε ενιαίο επίπεδο με βάση το σύνολο των προκηρυχθέντων διαγωνισμών. Συναφώς, η παρεμβαίνουσα με την παρέμβασή της υποστηρίζει ότι κατά το στάδιο της συμμετοχής και της υποβολής της προσφοράς υπέβαλε στα σχετικά πεδία κανονικά συμπληρωμένο το ΕΕΕΣ ενώ στο στάδιο της κατακύρωσης υπέβαλε την από 27.12.2021 σχετική υπεύθυνη δήλωση και τον από 29.12.2021 κατάλογο προσωπικού, το περιεχόμενο των οποίων

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

πληροί τις ως άνω απαιτήσεις της διακήρυξης ως προς τη συγκεκριμένη τεχνική και επαγγελματική ικανότητά της να εκτελέσει το συγκεκριμένο έργο και την απόδειξη αυτής και ότι εξάντλησε την υποχρέωσή της ως προς τη πλήρωση και απόδειξη των συγκεκριμένων απαιτήσεων τόσο στα πλαίσια της συμμετοχής όσο και στα πλαίσια της κατακύρωσης. Ακόμη, υποστηρίζει ότι οι σχετικοί ισχυρισμοί της προσφεύγουσας προβάλλονται απαραδέκτως καθώς θέτουν όρους και προϋποθέσεις που δεν προβλέπονται στην Διακήρυξη και συνιστούν ανεπίτρεπτη τροποποίηση των όρων της Διακήρυξης, συναφώς ισχυρίζεται ότι στη Διακήρυξη γίνεται λόγος για διαθέσιμο στον Αναθέτοντα Φορέα προς απασχόληση προσωπικό και όχι για ήδη απασχολούμενο και απαιτεί την δέσμευση του υποψήφιου Αναδόχου, ότι εφόσον μειοδοτήσει ΘΑ διαθέσει από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης έργου τους απαιτούμενους πόρους με τα απαιτούμενα προσόντα για την εκτέλεση του έργου με τις προδιαγραφές που ορίζει ο Αναθέτων Φορέας. Με το υπόμνημά της η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, ως προς τις απόψεις του αναθέτοντος φορέα, επαναλαμβάνει τα όσα ανέφερε στην προσφυγή της, καταλήγοντας ότι αποδεικνύεται ότι η παρεμβαίνουσα δεν συνδέεται με σχέση εξαρτημένης εργασίας με το αναφερόμενο στον προσκομιζόμενο κατάλογο προσωπικό και ότι βάσει των όσων εκεί ειδικότερα αναφέρει, η προσφεύγουσα αμφισβητεί ότι το αναφερόμενο στον προσκομιζόμενο κατάλογο προσωπικό συνδέεται με σχέση εξαρτημένης εργασίας με την παρεμβαίνουσα. Ως προς τους ισχυρισμούς της δεύτερης παρεμβαίνουσας, με το υπόμνημά της η προσφεύγουσα, μεταξύ άλλων, υποστηρίζει ότι ομολογεί ότι δεν πληρούσε την απαίτηση τεχνική και επαγγελματικής ικανότητας κατά το χρόνο συμμετοχής και υποβολής της προσφοράς στην εν λόγω διαγωνιστική διαδικασία, διότι κατά δήλωση της δεν διέθετε και δεν διαθέτει και τώρα το απαιτούμενο από τη διακήρυξη προσωπικό και ότι δεν αποδεικνύει ότι το προσωπικό που ειδικώς αναφέρεται στον προσκομιζόμενο κατάλογο αποτελούσε προσωπικό της δεύτερης παρεμβαίνουσας, συνδεδεμένο με σχέση εξαρτημένης εργασίας, κατά το χρόνο της συμμετοχής και της υποβολής της προσφοράς και κατά το χρόνο της υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης.

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

16. Επειδή, με τον τέταρτο λόγο της υπό κρίση προσφυγής η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η παρεμβαίνουσα δήλωσε με το ΕΕΕΣ, στο Μέρος IV.Δ., αναφορικά με τα συστήματα διασφάλισης ποιότητας και τα πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης, ότι πληροί τις σχετικές απαιτήσεις, ωστόσο, κατά το στάδιο της υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης προσκόμισε έγγραφα με τίτλο ISO τα οποία δεν πληρούν της όρους της διακήρυξης και του νόμου, συγκεκριμένα, προσκόμισε το έγγραφο με τίτλο ISO 9001:2015/24.05.2021, το έγγραφο με τίτλο ISO 14001:2015/14.06.2021, το έγγραφο με τίτλο ISO 22301/20.09.2021, το έγγραφο με τίτλο ISO 45001:2018/14.06.2021, τα οποία έχουν εκδοθεί από την εταιρεία «...» με έδρα την ... της ... (βλ. σελ. 2 εκάστου εγγράφου, με αναφορά σε «Head Office: ...,.....,.....») και υπογράφονται από τον πρόεδρο «...», ισχυρίζεται δε ότι η ως άνω εταιρία δεν είναι πιστοποιημένη από την εθνικό φορέα διαπιστεύσεων της Ελλάδας, την «...», ούτε από αντίστοιχο διαπιστευμένο οργανισμό άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συνεπώς, τα ως άνω έγγραφα δεν πληρούν τους όρους της διακήρυξης και του νόμου και δεν αποδεικνύουν την πλήρωση των σχετικών απαιτήσεων από τη παρεμβαίνουσα. Επί του λόγου αυτού ο αναθέτων φορέας υποστηρίζει ότι η παρεμβαίνουσα (προφανώς εκ παραδρομής αναφέρεται η «προσφεύγουσα», βλ. σελ. 6/10 των απόψεων) υπέβαλε όλα τα ζητούμενα από τη Διακήρυξη πιστοποιητικά ISO προς απόδειξη πλήρωσης της απαίτησης προτύπων διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής ασφάλειας, τα οποία έχουν εκδοθεί από τον φορέα πιστοποίησης «...» και ήταν σε ισχύ κατά την ημερομηνία υποβολής της προσφοράς της. Ως προς τον λόγο αυτό η παρεμβαίνουσα με την παρέμβασή της ισχυρίζεται ότι σύμφωνα με τα άρθρα 2.2.7 και 2.2.9.2.B.5 της διακήρυξης ουδεμία απαίτηση υφίσταται όπως ο φορέας πιστοποίησης να είναι υποχρεωτικά είτε ο εθνικός φορέας της χώρας μας δηλ. το Εθνικό Σύστημα Διαπιστεύσεων (ΕΣΥΔ), είτε αντίστοιχος διαπιστευμένος φορέας άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή την Ευρωπαϊκή Συνεργασία για τη Διαπίστευση (European Cooperation for Accreditation – EA), ο δε σχετικός ισχυρισμός της προσφεύγουσας στον υπό κρίση λόγο προσφυγής προβάλλεται απαραδέκτως, αφού ερείδεται σε δημιουργία νέου λόγου απόρριψης προσφορών και απαιτήσεων σε σχέση με την διακήρυξη, σε έμμεση ανεπίκαιρη αμφισβήτηση του περιεχομένου της,

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

που κατέστη όμως ανεπιφύλακτα αποδεκτή από το σύνολο των συμμετεχόντων και ότι ο εν λόγω φορέας πιστοποίησης ..., είναι διαπιστευμένος από τη Διεθνή Υπηρεσία Διαπίστευσης (International Accreditation Service – IAS) των ΗΠΑ - που είναι πιθανά ο μεγαλύτερος Φορέας Διαπίστευσης Παγκόσμια με πάνω από 1000 πιστοποιητικά Διαπίστευσης σε Φορείς Πιστοποίησης – και από το Παγκόσμιο Ίδρυμα Διαπιστεύσεων (International Accreditation Forum - IAF), με αποτέλεσμα τα πιστοποιητικά του να αναγνωρίζονται σε παγκόσμιο επίπεδο και φυσικά και στη Ελλάδα ως ισότιμα με τα εκδιδόμενα από φορείς διαπιστευμένους από το ΕΣΥΔ, βάσει του Πολυμερούς Συμφώνου (MLA) αμοιβαίας αναγνώρισης του IAF, στο οποίο είναι μέλη ο IAS, ο ΕΣΥΔ και η Ευρωπαϊκή Συνεργασία για τη Διαπίστευση (European Cooperation for Accreditation – EA). Επί των απόψεων του αναθέτοντος φορέα με το υπόμνημά της η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι κατά τη διακήρυξη, βάσει του νομοθετικού πλαισίου του άρθρου 82 ν. 4412/2016, τα σχετικά απαιτούμενα πιστοποιητικά ποιότητας πρέπει να έχουν εκδοθεί από φορέα πιστοποίησης, ο οποίος είναι διαπιστευμένος από την «Εθνικό Σύστημα Διαπιστεύσεων ΑΕ» ή αντίστοιχη αρχή άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συναφώς, υποστηρίζει ότι η από 15.02.2022 απαντητική ηλεκτρονική επιστολή (email) από το «Εθνικό Σύστημα Διαπιστεύσεων» που προσκομίζει με το υπόμνημά της (σχετικό 4), το οποίο έλαβε κατόπιν σχετικής αίτησης, αναφέρει ότι *«Βάση του κανονισμού 2008/765/ΕΕ ισότιμα προς το Ε.Σ.Υ.Δ. πιστοποιητικά αναγνωρίζονται εκείνα τα οποία έχουν εκδοθεί σε Κράτη τα οποία υπογράψει την σύμβαση του EA MLA/BLA. Τα συγκεκριμένα πιστοποιητικά τα οποία μας αποστέilate, είναι διαπιστευμένα από τον IAS, ο οποίος είναι Αμερικάνικο Φορέα Διαπίστευσης. Οι ΗΠΑ ως κράτος δεν ανήκει σε εκείνα τα οποία έχουν υπογράψει τη σύμβαση του EA MLA/BLA ή κάποια άλλη συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Ένωση για αμοιβαία αναγνώριση των πιστοποιητικών»*. Επί των ισχυρισμών της δεύτερης παρεμβαίνουσας, υποστηρίζει ό,τι και ανωτέρω, επί των απόψεων του αναθέτοντος φορέα και επιπλέον ότι το πολυμερές σύμφωνο – «Multilateral Agreement»(MLA) του IAF έχει συγκεκριμένο πεδίο εφαρμογής, καταλαμβάνει ορισμένα μόνο πεδία πιστοποίησης ποιότητας και συγκεκριμένα δεν καταλαμβάνει το πεδίο «ISO 22301:2019 – Business Continuity Management Systems» (βλ. Σχετικό 1, εκτύπωση από την

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

ιστοσελίδα του IAF), για το λόγο αυτό και το σχετικό έγγραφο με τίτλο ISO 22301:2019, που προσκομίζει η παρεμβαίνουσα δεν φέρει τη σχετική σφραγίδα «IAF».

17. Επειδή, με τον πέμπτο λόγο της υπό κρίση προσφυγής, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι εκ των προσκομιζομένων των υπ' αρ. πρωτ. ...., ... και ... αντιγράφων ποινικών μητρώων που έχουν εκδοθεί σε χρόνο μεταγενέστερο της συμμετοχής και της υποβολής της προσφοράς της δεύτερης παρεμβαίνουσας στην εν λόγω διαγωνιστική διαδικασία, δεν απόδειξε τη μη συνδρομή λόγων αποκλεισμού κατά το στάδιο συμμετοχής και υποβολής της προσφοράς λόγω αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης. Επί του λόγου αυτού ο αναθέτων φορέας υποστηρίζει ότι η παρεμβαίνουσα υπέβαλε όλα τα προβλεπόμενα από τη Διακήρυξη ποινικά μητρώα και ότι, βάσει της Διακήρυξης, τα δικαιολογητικά κατακύρωσης πρέπει να καλύπτουν την ημερομηνία υποβολής τους και όχι κάποια προγενέστερη ημερομηνία, ο δε προσωρινός ανάδοχος δεν έχει υποχρέωση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά κατακύρωσης του διαγωνισμού με ημερομηνία που καλύπτει την ημερομηνία της υποβολής της προσφοράς, κατά συνέπεια ορθά προσκόμισε τα αποσπάσματα ποινικού μητρώου με ημερομηνίες 24.12.2021, 21.12.2021, 13.12.2021 και 17.12.2021. Επί του λόγου αυτού η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται ότι νομίμως και ορθώς προς απόδειξη πλήρωσης της ανωτέρω απαίτησης της διακήρυξης, στο μεν στάδιο συμμετοχής προέβη στη συμπλήρωση του σχετικού πεδίου του ΕΕΕΣ δια της άρνησης συνδρομής στο πρόσωπό της του λόγου αποκλεισμού λόγω αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης, στο δε στάδιο της υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, ως προσωρινός ανάδοχος, υπέβαλε τα ανωτέρω αναφερόμενα ποινικά μητρώα (υπ' αριθμούς πρωτοκόλλου ...., ... και ...), καθώς για το προγενέστερο χρονικό διάστημα η πλήρωση της εν λόγω απαίτησης καλύπτεται από το ορθώς συμπληρωθέν και υποβληθέν από αυτήν ΕΕΕΣ, εάν δε ο αναθέτων φορέας ήθελε να εκδίδουν οι οικονομικοί φορείς πιστοποιητικά κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς ή αυτά να πρέπει να καλύπτουν και τον χρόνο υποβολής της προσφοράς θα έπρεπε να το προβλέπει ρητά στις διατάξεις της Διακήρυξης. Επί των απόψεων του αναθέτοντος φορέα η προσφεύγουσα με το υπόμνημά της υποστηρίζει ότι τα

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

αντίγραφα ποινικών μητρώων που προσκομίστηκαν δεν αποδεικνύουν την πλήρωση των απαιτήσεων της διακήρυξης κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς και συμμετοχής στην διαγωνιστική διαδικασία και κατά το χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, αλλά ο αναθέτων φορέας δεν έδωσε κάποια σχετική απάντηση, επί δε των ισχυρισμών της δεύτερης παρέμβασης αναφέρει ό,τι και για τις απόψεις του αναθέτοντος φορέα.

18. Επειδή, με τον έκτο λόγο της υπό κρίση προσφυγής η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η παρεμβαίνουσα κατά το στάδιο δικαιολογητικών κατακύρωσης δεν προσκόμισε το απαιτούμενο πιστοποιητικό Ειρηνοδικείου αναφορικά με την κατάθεση αίτησης λύσης της εταιρίας, δεδομένου ότι για το χρονικό διάστημα από 01.03.2013 έως 31.12.2015, η εξέταση των αιτήσεων λύσης αποτελούσε αρμοδιότητα του Ειρηνοδικείου, επιπλέον, δεν προσκομίστηκε το πιστοποιητικό του Εφετείου Αθηνών αναφορικά με τις διαδικασίες των άρθρων 44, 45, 46, 46α, 46β, 46γ του ν. 1892/1990, ο οποίος ίσχυε κατά το χρόνο σύστασης και λειτουργίας της δεύτερης παρεμβαίνουσας έως την κατάργησή του βάσει των διατάξεων του Πτωχευτικού Κώδικα και ότι στο προσκομισθέν πιστοποιητικό ... δικαστικής φερεγγυότητας αναφέρεται ότι δεν δύναται να βεβαιωθεί εάν έχει κατατεθεί αίτηση και έχει εκδοθεί απόφαση αναφορικά με την υπαγωγή σε εκκαθάριση. Επίσης, ισχυρίζεται ότι τη σχετική απαίτηση μη συνδρομής λόγου αποκλεισμού δεν την καλύπτει και δεν αποδεικνύει με άλλο τρόπο η παρεμβαίνουσα και ότι η προσκομισθείσα ένορκη βεβαίωση δεν αναφέρεται στις περιπτώσεις λύσεις ή/και, μη (απλής και όχι ειδικής) εκκαθάρισης, ενώ για τις λοιπές περιπτώσεις στις οποίες αναφέρεται, η σχετική ένορκη βεβαίωση δεν έχει το απαιτούμενο εκ του νόμου περιεχόμενο, δηλαδή δεν υφίσταται αναφορά σε πιστοποιητικά τα οποία δεν εκδίδονται και στο ειδικότερο περιεχόμενο της ένορκης βεβαίωσης το οποίο καλύπτει τη σχετική απαίτηση. Προσκομίζεται δε το υπ' αριθμό ... γενικό πιστοποιητικό του Γενικού Εμπορικού Μητρώου, το οποίο έχει εκδοθεί σε χρόνο μετά την συμμετοχή και την υποβολή της προσφοράς στη διαγωνιστική διαδικασία και, επομένως, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των σχετικών λόγων αποκλεισμού για το χρόνο πριν τη συμμετοχή και την υποβολή της προσφοράς στη σχετική διαγωνιστική διαδικασία. Περαιτέρω, ισχυρίζεται ότι η παρεμβαίνουσα προσκομίζει την από 28.12.2021 εκτύπωση καρτέλας

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

«Στοιχεία Μητρώου / Επιχείρησης», η οποία έχει εκδοθεί σε χρόνο μετά την συμμετοχή και την υποβολή της προσφοράς και, επομένως, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή του σχετικού λόγου αποκλεισμού, δηλαδή της αναστολής εργασιών, για το χρόνο πριν από την συμμετοχή και την υποβολή της προσφοράς. Επί του λόγου αυτού ο αναθέτων φορέας υποστηρίζει ότι η παρεμβαίνουσα προσκόμισε για την απόδειξη της μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού κατ' άρ. 2.2.3.4 περ. β' τα εξής α) το με αρ. ... Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας β) το με αρ. πρωτ. ... Γενικό Πιστοποιητικό του Γ.Ε.ΜΗ. Γ) την από 28.12.2021 Εκτύπωση της καρτέλας «Στοιχεία Μητρώου/ Επιχείρησης» από την ηλεκτρονική πλατφόρμα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, και την με αρ. ... Ένορκη βεβαίωση του νομίμου Εκπροσώπου της η οποία υποβλήθηκε για όσα πιστοποιητικά δεν εκδίδονται ή για όσα δεν καλύπτουν στο σύνολό τους όλες τις περιπτώσεις της παρ. 2.2.3.4 περ. β καθώς και το με αρ. πρωτ. ... Πιστοποιητικό του Ειρηνοδικείου Χαλανδρίου. Ακόμα, υποστηρίζει ότι ο προσωρινός ανάδοχος δεν έχει υποχρέωση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά κατακύρωσης του διαγωνισμού του άρ. 2.2.9.2 της Διακήρυξης και με ημερομηνία που καλύπτει την υποβολή της προσφοράς. Η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι υπέβαλε το σύνολο των δικαιολογητικών που αναλυτικά αναφέρει στην παρέμβασή της και ότι εξάντλησε την υποχρέωσή της ως προς τη πλήρωση και απόδειξη των συγκεκριμένων απαιτήσεων και κατ' επέκταση νομίμως ο Αναθέτων Φορέας τα έκανε αποδεκτά ως αποδείξεις πλήρωσης και κατακύρωσε σε αυτήν την εν λόγω διαγωνιστική διαδικασία. Ακόμη, αναφέρει, μεταξύ άλλων ότι για τους λόγους αποκλεισμού που έχουν οριστεί στη Διακήρυξη και τα οποία καλύπτουν και απαντούν σε όλες τις περιπτώσεις αποκλεισμού που ορίζονται εξαντλητικά στο Νόμο και τη Διακήρυξη και συνίστανται στο Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας, στο πιστοποιητικό του Γ.Ε.ΜΗ. και στην εκτύπωση της καρτέλας «Στοιχεία Μητρώου / Επιχείρησης» της ΑΑΔΕ, συναφώς αναφέρει ότι από την γραμματική διατύπωση του νέου 104 ορίζεται πλέον ρητά ότι οι προϋποθέσεις και οι απαιτήσεις συμμετοχής κρίνονται κατά την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, μόνο με την υποβολή του ΕΕΕΣ, ήτοι χωρίς να απαιτείται πλέον η υποβολή άλλων αποδεικτικών μέσων του άρθρου 80 που να καλύπτουν το χρονικό διάστημα της υποβολής προσφοράς ή της αίτησης συμμετοχής όπως προβλέπεται στην

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

ισχύουσα μορφή του άρθρου. Ως προς τις απόψεις του αναθέτοντος φορέα, η προσφεύγουσα με το υπόμνημά της αναφέρει ότι δεν προσκομίσθηκε το πιστοποιητικό Ειρηνοδικείου αναφορικά με την κατάθεση αίτησης λύσης της εταιρείας, δεδομένου ότι για το χρονικό διάστημα από 01.03.2013 έως 31.12.2015, η εξέταση των αιτήσεων λύσης αποτελούσε αρμοδιότητα του Ειρηνοδικείου, δεν προσκόμισε το πιστοποιητικό του Εφετείου Αθηνών αναφορικά με τις διαδικασίες των άρθρων 44, 45, 46, 46α, 46β, 46γ του ν. 1892/1990, στο προσκομισθέν πιστοποιητικό ... δικαστικής φερεγγυότητας αναφέρεται ότι δεν δύναται να βεβαιωθεί εάν έχει κατατεθεί αίτηση και έχει εκδοθεί απόφαση αναφορικά με την υπαγωγή σε εκκαθάριση και ότι η προσκομισθείσα ένορκη βεβαίωση δεν αναφέρεται στις περιπτώσεις λύσης ή/και, μη (απλής και όχι ειδικής) εκκαθάρισης, ενώ για τις λοιπές περιπτώσεις στις οποίες αναφέρεται, η σχετική ένορκη βεβαίωση δεν έχει το απαιτούμενο εκ του νόμου περιεχόμενο, ότι το πιστοποιητικό του Γ.Ε.ΜΗ. έχει εκδοθεί σε χρόνο μεταγενέστερο της συμμετοχής και υποβολής προσφοράς της και ότι η από εκτύπωση καρτέλας «Στοιχεία Μητρώου /Επιχείρησης», η οποία έχει εκδοθεί σε χρόνο μετά την συμμετοχή και την υποβολή της προσφοράς και, επομένως, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή του σχετικού λόγου αποκλεισμού, δηλαδή της αναστολής εργασιών, κατά το χρόνο της συμμετοχής και της υποβολής της προσφοράς. Ως προς τους ισχυρισμούς της δεύτερης παρεμβαίνουσας, υποστηρίζει ότι από τη χρήση της λέξης «ιδίως» του άρ. 2.2.9.2.Β.1.γ της Διακήρυξης αποδεικνύεται ότι απαρίθμηση των εγγράφων είναι ενδεικτική και ο συμμετέχων οικονομικός φορέας οφείλει να προσκομίσει το σύνολο των απαιτούμενων πιστοποιητικών προς απόδειξη της μη συνδρομής των σχετικών λόγων αποκλεισμού, ότι η εν λόγω απαρίθμηση δεν θα μπορούσε να είναι περιοριστική και ότι το Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας δεν καταλαμβάνει τα πιστοποιητικά τα οποία εκδίδονται από το αρμόδιο Ειρηνοδικείο και το αρμόδιο Εφετείο παρά μόνο το αρμόδιο Πρωτοδικείο.

19. Επειδή σύμφωνα με το άρ. 284 «Εκθέσεις δοκιμών, πιστοποίηση και άλλα αποδεικτικά μέσα (άρθρο 62 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)» του Ν. 4412/2016, «1. Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να προσκομίζουν έκθεση δοκιμών από οργανισμό αξιολόγησης της

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

συμμόρφωσης ή πιστοποιητικό που έχει εκδοθεί από τέτοιο οργανισμό ως αποδεικτικό μέσο συμμόρφωσης με απαιτήσεις ή κριτήρια που αναφέρονται στις τεχνικές προδιαγραφές, τα κριτήρια ανάθεσης ή τους όρους εκτέλεσης της σύμβασης. Αν οι αναθέτοντες φορείς απαιτούν την υποβολή πιστοποιητικών εκδιδόμενων από συγκεκριμένο οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης οφείλουν να δέχονται επίσης πιστοποιητικά από άλλους ισοδύναμους οργανισμούς αξιολόγησης της συμμόρφωσης. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης είναι ένας οργανισμός ο οποίος πραγματοποιεί δραστηριότητες αξιολόγησης της συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένων βαθμονομήσεων, δοκιμών, πιστοποίησης και επιθεώρησης και είναι διαπιστευμένος, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. ...».

20. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 92 «Περιεχόμενο προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής» του Ν. 4412/2016, «...8. Στις περιπτώσεις που με την αίτηση συμμετοχής ή την προσφορά υποβάλλονται ιδιωτικά έγγραφα, αυτά γίνονται αποδεκτά είτε σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον ν. 2690/1999 (Α' 45) είτε και σε απλή φωτοτυπία, εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση, στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβειά τους και η οποία φέρει υπογραφή μετά την έναρξη διαδικασίας σύναψης σύμβασης.»

21. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 103 «Πρόσκληση για υποβολή δικαιολογητικών», «...1. . Μετά από την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί εγγράφως τον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), να υποβάλει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 2690/1999 (Α' 74), όλων των δικαιολογητικών του άρθρου 80, όπως καθορίζονται ειδικότερα στα έγγραφα της σύμβασης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73, περί λόγων αποκλεισμού, και 74, περί αποκλεισμού οικονομικού φορέα από δημόσιες συμβάσεις, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

άρθρων 75 έως 78. Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται στην αναθέτουσα αρχή μέσω του ΕΣΗΔΗΣ. 2. Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, η αναθέτουσα αρχή καλεί τον προσωρινό ανάδοχο να προσκομίσει τα ελλείποντα δικαιολογητικά ή να συμπληρώσει τα ήδη υποβληθέντα, ή να παράσχει διευκρινήσεις με την έννοια του άρθρου 102, εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης σε αυτόν.....».

22. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 104 «Χρόνος συνδρομής όρων συμμετοχής - Οψιγενείς μεταβολές» του Ν. 4412/2016, «1. Το δικαίωμα συμμετοχής, καθώς και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, κρίνονται: α) κατά την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, με την υποβολή του ΕΕΕΣ, β) κατά την υποβολή των δικαιολογητικών του άρθρου 80 και γ) κατά την εξέταση της υπεύθυνης δήλωσης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 105, περί κατακύρωσης και σύναψης σύμβασης.....»

23. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 2.2.3 «Λόγοι αποκλεισμού», «Αποκλείεται από τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης (διαγωνισμό) οικονομικός φορέας, εφόσον συντρέχει στο πρόσωπό του (εάν πρόκειται για μεμονωμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ή σε ένα από τα μέλη του (εάν πρόκειται για ένωση οικονομικών φορέων) ένας ή περισσότεροι από τους ακόλουθους λόγους: 2.2.3.1. Όταν υπάρχει σε βάρος του αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση για ένα από τα ακόλουθα εγκλήματα: α) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 της απόφασης-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 2008, για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος (ΕΕ L 300 της 11.11.2008 σ.42), και τα εγκλήματα του άρθρου 187 του Ποινικού Κώδικα (εγκληματική οργάνωση), β) ενεργητική δωροδοκία, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της σύμβασης περί της καταπολέμησης της διαφθοράς στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών-μελών της Ένωσης (ΕΕ C 195 της 25.6.1997, σ. 1) και στην παρ. 1 του άρθρου 2 της απόφασης-πλαίσιο 2003/568/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2003, για την καταπολέμηση της δωροδοκίας στον ιδιωτικό τομέα (ΕΕ L 192 της 31.7.2003,

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

σ. 54), καθώς και όπως ορίζεται στο εθνικό δίκαιο του οικονομικού φορέα, και τα εγκλήματα των άρθρων 159Α (δωροδοκία πολιτικών προσώπων), 236 (δωροδοκία υπαλλήλου), 237 παρ. 2-4 (δωροδοκία δικαστικών λειτουργιών), 237Α παρ. 2 (εμπορία επιρροής – μεσάζοντες), 396 παρ. 2 (δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα) του Ποινικού Κώδικα, γ) απάτη, εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, κατά την έννοια των άρθρων 3 και 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουλίου 2017 σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (L 198/28.07.2017) και τα εγκλήματα των άρθρων 159Α (δωροδοκία πολιτικών προσώπων), 216 (πλαστογραφία), 236 (δωροδοκία υπαλλήλου), 237 παρ. 2-4 (δωροδοκία δικαστικών λειτουργιών), 242 (ψευδής βεβαίωση, νόθευση κ.λπ.) 374 (διακεκριμένη κλοπή), 375 (υπεξαίρεση), 386 (απάτη), 386Α (απάτη με υπολογιστή), 386Β (απάτη σχετική με τις επιχορηγήσεις), 390 (απιστία) του Ποινικού Κώδικα και των άρθρων 155 επ. του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265), όταν αυτά στρέφονται κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή συνδέονται με την προσβολή αυτών των συμφερόντων, καθώς και τα εγκλήματα των άρθρων 23 (διασυνοριακή απάτη σχετικά με τον ΦΠΑ) και 24 (επικουρικές διατάξεις για την ποινική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης) του ν. 4689/2020 (Α' 103), δ) τρομοκρατικά εγκλήματα ή εγκλήματα συνδεδεμένα με τρομοκρατικές δραστηριότητες, όπως ορίζονται, αντιστοίχως, στα άρθρα 3-4 και 5-12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2017 για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαϊσίου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 88/31.03.2017) ή ηθική αυτουργία ή συνέργεια ή απόπειρα διάπραξης εγκλήματος, όπως ορίζονται στο άρθρο 14 αυτής, και τα εγκλήματα των άρθρων 187Α και 187Β του Ποινικού Κώδικα, καθώς και τα εγκλήματα των άρθρων 32-35 του ν. 4689/2020 (Α'103), ε) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 141/05.06.2015) και τα εγκλήματα των άρθρων 2 και 39 του ν. 4557/2018 (Α' 139), στ) παιδική εργασία και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 της Οδηγίας 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2011, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 101 της 15.4.2011, σ. 1), και τα εγκλήματα του άρθρου 323Α του Ποινικού Κώδικα (εμπορία ανθρώπων). Ο οικονομικός φορέας αποκλείεται, επίσης, όταν το πρόσωπο εις βάρος του οποίου εκδόθηκε αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση είναι μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό. ... ».

24. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 315 «Ειδικοί κανόνες διεξαγωγής διαδικασίας» του Ν. 4412/2016 «1. Η διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης σύμβασης (διαδικασία υποβολής, αποσφράγισης, αξιολόγησης προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής, επιλογής συμμετεχόντων, υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης και σύμβασης, καθορισμού προθεσμιών ολοκλήρωσης του συνόλου ή των επιμέρους διαδικασιών) πραγματοποιείται σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 92 έως 100, 103 και 104, αναλόγως εφαρμοζόμενα...».

25. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 2.2.3.4 της Διακήρυξης «Αποκλείεται από τη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, προσφέρων οικονομικός φορέας σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις:... (β) εάν τελεί υπό πτώχευση ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία ειδικής εκκαθάρισης ή τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

και δεν τηρεί τους όρους αυτής ή εάν βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία, προβλεπόμενη σε εθνικές διατάξεις νόμου. Ο αναθέτων φορέας μπορεί να μην αποκλείει έναν οικονομικό φορέα ο οποίος βρίσκεται σε μία εκ των καταστάσεων που αναφέρονται στην περίπτωση αυτή, υπό την προϋπόθεση ότι αποδεικνύει ότι ο εν λόγω φορέας είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις και τα μέτρα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής του λειτουργίας,...».

26. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 2.2.5 της Διακήρυξης «Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια», «Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν: ...β) πιστοληπτική ικανότητα ίση με το 50% του προϋπολογισμού της σύμβασης (προ ΦΠΑ), γ) ασφαλιστήριο συμβόλαιο αστικής ευθύνης έναντι τρίτων με ανώτατο όριο ευθύνης για όλη τη διάρκεια της ασφάλισης μέχρι 300.000 ευρώ.».

27. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 2.2.6 «Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα» της Διακήρυξης, «Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται : ...γ) Να διαθέτουν κατ' ελάχιστον 50 άτομα στον κύριο του έργου και να διατηρούν πάντοτε αυτόν τον ελάχιστο αριθμό για την προσήκουσα εκτέλεση της σύμβασης. Ο Ανάδοχος είναι υπεύθυνος για την υλοποίηση του έργου με συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας και χαρακτηριστικά της υπηρεσίας και ενδέχεται να εκτελείται με μηχανοκίνητα δίκυκλα ή αυτοκίνητα. δ) Να διαθέτουν προσωπικό των ειδικοτήτων που ζητούνται από το συγκεκριμένο έργο σε ποσοστό 100%..».

28. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 2.2.7 «Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης» της Διακήρυξης, «Οι οικονομικοί φορείς για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης οφείλουν να διαθέτουν σε ισχύ κατά την ημερομηνία κατάθεσης της προσφοράς τις παρακάτω πιστοποιήσεις: • Πιστοποιητικό ποιότητας ISO 9001:2015 στον τομέα Διαχείρισης Ανθρωπίνων Πόρων, το οποίο να έχει εκδοθεί από διαπιστευμένο φορέα πιστοποίησης. • Πιστοποιητικό ποιότητας περί Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία ISO 45001:2018 στον τομέα Διαχείρισης

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

Ανθρωπίνων Πόρων, το οποίο να έχει εκδοθεί από διαπιστευμένο φορέα πιστοποίησης. • Πιστοποιητικό ποιότητας Επιχειρησιακής Συνέχειας (Business Continuity Management Systems) ISO 22301:2012 στον τομέα Διαχείρισης Ανθρωπίνων Πόρων, το οποίο να έχει εκδοθεί από διαπιστευμένο φορέα πιστοποίησης. • Σύστημα διαχείρισης περιβαλλοντικής ασφάλειας ISO14001:2004, το οποίο έχει εκδοθεί από διαπιστευμένο φορέα πιστοποίησης. Οι ανωτέρω πιστοποιήσεις κρίνονται απαραίτητες λόγω της σημασίας των παρεχόμενων υπηρεσιών κατά την εκτέλεση του έργου.».

29. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 2.2.9 «Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής» της Διακήρυξης, «*Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.8, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς δια του ΕΕΕΣ, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.2.9.1, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παραγράφου 2.2.9.2 και κατά τη σύναψη της σύμβασης δια της υπεύθυνης δήλωσης, της περ. δ΄ της παρ. 3 του άρθρου 105 του ν. 4412/2016.*».

30. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 2.2.9.2 Β.1 της Διακήρυξης «*Για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς προσκομίζουν αντίστοιχα τα δικαιολογητικά που αναφέρονται παρακάτω: ... α) για την παράγραφο 2.2.3.1 απόσπασμα του σχετικού μητρώου, όπως του ποινικού μητρώου ή, ελλείψει αυτού, ισοδύναμο έγγραφο που εκδίδεται από αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή του κράτους-μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας, από το οποίο προκύπτει ότι πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις, που να έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του. Η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω αποσπάσματος αφορά και στα μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή στα πρόσωπα που έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στην ως άνω παράγραφο 2.2.3.1. ... γ) για την παράγραφο 2.2.3.4 περίπτωση β΄ πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας, που να έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες*

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

πριν από την υποβολή του. Ιδίως οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα προσκομίζουν: i) Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας από το αρμόδιο Πρωτοδικείο, από το οποίο προκύπτει ότι δεν τελούν υπό πτώχευση, πτωχευτικό συμβιβασμό ή υπό αναγκαστική διαχείριση ή δικαστική εκκαθάριση ή ότι δεν έχουν υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης. Για τις ΙΚΕ προσκομίζεται επιπλέον και πιστοποιητικό του Γ.Ε.Μ.Η. περί μη έκδοσης απόφασης λύσης ή κατάθεσης αίτησης λύσης του νομικού προσώπου, ενώ για τις ΕΠΕ προσκομίζεται επιπλέον πιστοποιητικό μεταβολών. ii) Πιστοποιητικό του Γ.Ε.Μ.Η. από το οποίο προκύπτει ότι το νομικό πρόσωπο δεν έχει λυθεί και τεθεί υπό εκκαθάριση με απόφαση των εταίρων. iii) Εκτύπωση της καρτέλας “Στοιχεία Μητρώου/ Επιχείρησης” από την ηλεκτρονική πλατφόρμα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, όπως αυτά εμφανίζονται στο *taxisnet*, από την οποία να προκύπτει η μη αναστολή της επιχειρηματικής δραστηριότητάς τους. ... δ) Για τις λοιπές περιπτώσεις της παραγράφου 2.2.3.4, υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος οικονομικού φορέα ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του οι οριζόμενοι στην παράγραφο λόγοι αποκλεισμού.».

31. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 2.2.9.2 Β.3 της Διακήρυξης «...β) Για την απόδειξη της πιστοληπτικής ικανότητας οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν σχετικές βεβαιώσεις από αναγνωρισμένα εντός της Ε.Ε. Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα. γ) Ασφαλιστήριο συμβόλαιο με το απαιτούμενο από τη διακήρυξη φυσικό αντικείμενο, ποσό κάλυψης κινδύνου και διάρκεια».

32. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 2.2.9.2 Β.4 της Διακήρυξης «Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν: ... γ) Υπεύθυνη δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α΄75), όπως εκάστοτε ισχύει, στην οποία αναγράφονται τα στοιχεία της παρούσης διακήρυξης για την οποία υποβάλλει την προσφορά, και θα αναφέρει ρητά ότι θα διαθέσει τον ελάχιστο αριθμό ατόμων που ζητείται από την οικεία Διακήρυξη (50) στον κύριο του έργου και πως θα διατηρεί πάντοτε αυτόν τον ελάχιστο αριθμό για την προσήκουσα εκτέλεση της σύμβασης. ...».

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

33. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 2.2.9.2 Β.5 της Διακήρυξης «Για την απόδειξη της συμμόρφωσής τους με πρότυπα διασφάλισης ποιότητας της παραγράφου 2.2.7 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα αναγραφόμενα στην εν λόγω παράγραφο πιστοποιητικά εκδιδόμενα από ανεξάρτητους οργανισμούς πιστοποίησης που να βεβαιώνουν, ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με τα ανωτέρω πρότυπα – συστήματα διασφάλισης ποιότητας. ...».

34. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 2.4.2.5 της Διακήρυξης, «Ειδικότερα, όσον αφορά τα συνημμένα ηλεκτρονικά αρχεία της προσφοράς, οι Οικονομικοί Φορείς τα καταχωρίζουν στους ανωτέρω (υπο)φακέλους μέσω του Υποσυστήματος, ως εξής : Τα έγγραφα που καταχωρίζονται στην ηλεκτρονική προσφορά, και δεν απαιτείται να προσκομισθούν και σε έντυπη μορφή, γίνονται αποδεκτά κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις: ... ε) είτε της παρ. 8 του άρθρου 92 του ν. 4412/2016, περί συνυποβολής υπεύθυνης δήλωσης στην περίπτωση απλής φωτοτυπίας ιδιωτικών εγγράφων.».

35. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 3.2 της Διακήρυξης «Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου-Δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου», «Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, ο αναθέτων φορέας αποστέλλει σχετική ηλεκτρονική πρόσκληση στον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, και τον καλεί να υποβάλει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα όλων των δικαιολογητικών που περιγράφονται στην παράγραφο 2.2.9.2. της παρούσας διακήρυξης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της διακήρυξης, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των παραγράφων 2.2.4 - 2.2.8 αυτής. ... Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, ο φορέας καλεί τον προσωρινό ανάδοχο να προσκομίσει τα ελλείποντα δικαιολογητικά ή να συμπληρώσει τα ήδη υποβληθέντα ή να παράσχει διευκρινήσεις με την έννοια του άρθρου 102 του

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

ν. 4412/2016, εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης σε αυτόν....».

36. Επειδή, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (Ε.Α. ΣΤΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕΛΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (βλ. Πράξη VI Τμήματος ΕΛΣυν 70/2006). Σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιοκτικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Όπως, δε, παγίως γίνεται δεκτό, οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν στις αναθέτουσες αρχές να διατυπώνουν τους όρους διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης στην προκήρυξη του διαγωνισμού με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία, κατά τρόπο ώστε αφενός να παρέχουν σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και επιδεικνύοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους τη δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενο των όρων αυτών και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, αφετέρου, να καθιστούν δυνατό τον αποτελεσματικό έλεγχο του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα τιθέμενα κριτήρια (Ε.Σ Κλ.Ε 157/2017, Τμ. VI 2452/2012, 1643/2014, 6869/2015, 261/2017, βλ.

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

και ΔΕΚ απόφαση της 18.10.2001, C-19/2000, SIAC Construcion Ltd, σκέψεις 41 έως 44, απόφαση της 29.4.2004, C-496/1999 Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκέψη 111, απόφαση της 10.5.2012, C-368/10, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών σκ. 109 επ.). Άλλωστε, όπως παγίως έχει κριθεί, η αρχή της ίσης μεταχείρισης και η υποχρέωση διαφάνειας απαγορεύουν στην αναθέτουσα αρχή να απορρίψει προσφορά στηριζόμενη σε λόγους οι οποίοι δεν προβλέπονται στην οικεία προκήρυξη (βλ., C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 28, και απόφαση Medipac—Καζαντζίδης, C-6/05, EU:C:2007:337, σκέψη 54).

37. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 103 Ν. 4412/2016, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρ. 43 του Ν. 4782/2021, υπό το πρίσμα της αποφυγής αδικαιολόγητων αποκλεισμών των οικονομικών φορέων από τις διαδικασίες ανάθεσης δημόσιας σύμβασης για τυπικούς λόγους που οφείλονται στην ελλιπή ή μη τυπικώς προσήκουσα προσκόμιση των δικαιολογητικών του άρ. 103, αλλά όχι στην πραγματική συνδρομή των λόγων αποκλεισμού του οικονομικού φορέα από τη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης, ο αναθέτων φορέας υποχρεούται, εφόσον τα δικαιολογητικά που προσκομίζονται από τον προσωρινό ανάδοχο παρουσιάζουν ελλείψεις ή εφόσον αυτά δεν προσκομισθούν, να καλέσει τον προσωρινό ανάδοχο προς παροχή διευκρινίσεων των ήδη υποβληθέντων δικαιολογητικών και προς συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών. Μόνον εφόσον έχει προηγηθεί η προσήκουσα, κατά τα ως άνω, κλήση του προσωρινού αναδόχου από τον αναθέτοντα φορέα και η εξέταση της συμμόρφωσης του οικονομικού φορέα προς αυτήν, μπορεί ο αναθέτων φορέας να προβεί στην απόρριψη των δικαιολογητικών κατακύρωσης λόγω ελλείψεων που δεν θεραπεύτηκαν κατά την ανωτέρω διαδικασία (πρβλ. ΕΑ ΣΤΕ 37/2021, σκ. 19, 29/2019, σκ. 11, ΔΕφΠειρ Ν60/2021, σκ. 13). Περαιτέρω, η ΑΕΠΠ, όταν εξετάζει διαφορά επί κατακυρωτικής απόφασης σχετικά με την πληρότητα και το περιεχόμενο των δικαιολογητικών κατακύρωσης, οφείλει, στην περίπτωση που ακυρώσει την προσβαλλόμενη λόγω ελλείψεων ή ελαττωμάτων των, κατ' αρχήν αποδεχθέντων, από τον αναθέτοντα φορέα δικαιολογητικών κατακύρωσης, να αναπέμψει την υπόθεση στον αναθέτοντα φορέα, προκειμένου αυτός να εκπληρώσει προηγουμένως την ανωτέρω διαδικαστική

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

υποχρέωσή του, ήτοι να καλέσει τον προσωρινό ανάδοχο προς υποβολή των επίμαχων δικαιολογητικών και να εξετάσει τη συμμόρφωση του οικονομικού φορέα προς την πρόσκληση αυτή (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 37/2021, σκ. 21, ΔΕφΠειρ Ν60/2021, σκ. 14).

38. Επειδή, ως προς τον πρώτο λόγο της υπό κρίση προσφυγής, η παρεμβαίνουσα με την προσφορά της είχε υποβάλει την από 03.12.2021 υπεύθυνη δήλωση στην οποία ρητώς αναφερόταν ότι «*Σε περίπτωση που η «...» ανακηρυχθεί προσωρινή ανάδοχος για το ως άνω έργο η εταιρεία θα προσκομίσει τραπεζική βεβαίωση που θα αποδεικνύει ότι η πιστοληπτική της ικανότητα είναι πάνω από το 50% του προϋπολογισμού της σύμβασης*» (βλ. αρχείο με τίτλο «*ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ_..._signed-1.pdf*»). Σύμφωνα δε με το άρ. 104, παρ. 1 του Ν. 4412/2016 και το άρ. 2.2.9 της Διακήρυξης, η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, όπως ειδικότερα ορίζεται στο άρ. 2.2.5, κρίνεται κατά την υποβολή της προσφοράς δια του ΕΕΕΣ, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2.2.9.1, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παρ. 2.2.9.2 και κατά τη σύναψη της σύμβασης δια της υπεύθυνης δήλωσης της περ. δ' της παρ. 3 του άρ. 105 του Ν. 4412/2016. Η προσκόμιση των δικαιολογητικών περί πλήρωσης της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας γίνεται με προσκόμιση των δικαιολογητικών που προβλέπονται στο άρ. 2.2.9.2 Β3 από τον προσωρινό ανάδοχο, σύμφωνα με το άρ. 3.2 της Διακήρυξης. Εν προκειμένω, σε απάντηση της υπ' αρ. πρωτ. ... πρόσκλησης περί υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου του αναθέτοντος φορέα με θέμα «... Ανοικτός Διαγωνισμός ανάδειξης Αναδόχου του έργου Παροχής Υπηρεσιών Υποστήριξης Ταχυδρομικού Έργου στη Γεωγραφική Περιοχή των Νομών ..., διάρκειας έξι (6) μηνών» (Υποβολή Δικαιολογητικών «προσωρινού αναδόχου») που κοινοποιήθηκε προς την παρεμβαίνουσα μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 24.12.2021, η τελευταία απέστειλε στις 31.12.2021 τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, μεταξύ των οποίων συμπεριέλαβε την από 28.12.2021 «Βεβαίωση πιστοληπτικής ικανότητας» (βλ. αρχείο με τίτλο «*ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ....PDF*») της «...», στην οποία επί λέξει αναφερόταν «*Κατόπιν αιτήματος που μας υποβλήθηκε από την εταιρία ... με διακριτικό τίτλο "....", με έδρα ..., ..., η*

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

οποία, όπως δηλώνει, έχει συμμετάσχει στους κάτωθι Διαγωνισμούς που προκήρυξε η .... (...) (παρατίθεται πίνακας με τίτλους 18 διακηρύξεων) και πρόκειται να προσκομίσει τα δικαιολογητικά μειοδότη για τους πιο πάνω διαγωνισμούς, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα: Ο ως άνω πελάτης συνεργάζεται με την Τράπεζά μας και η μέχρι σήμερα συναλλακτική συμπεριφορά του κρίνεται ικανοποιητική. Η Τράπεζα έχει εγκρίνει υπέρ αυτού, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που έχει καθορίσει, τα ακόλουθα όρια πιστοδοτήσεων: Για χρηματοδοτήσεις : ΕΥΡΩ 2.500.000,00.- (ευρώ ΔΥΟ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΠΕΝΤΑΚΟΣΙΕΣ ΧΙΛΙΑΔΕΣ), Για πάσης φύσεως εγγυητικές επιστολές : ΕΥΡΩ 2.800.000,00.- (ευρώ ΔΥΟ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΟΚΤΑΚΟΣΙΕΣ ΧΙΛΙΑΔΕΣ). Η Τράπεζα προτίθεται να εξετάσει οποιοδήποτε συγκεκριμένο αίτημα πιστοδοτήσεως υποβληθεί, με βάση τα τραπεζικά κριτήρια, τους ισχύοντες νομισματοπιστωτικούς κανόνες, την οικονομική κατάσταση και τις προοπτικές της κατά τον χρόνο της υποβολής του, χωρίς να αναλαμβάνει, με την παρούσα, δέσμευση ικανοποιήσεώς του. Η παρούσα δεν επέχει θέση εγγυητικής επιστολής ή συμβουλής ή συστάσεως κατά το Άρθρο 729 του Αστικού Κώδικα».

Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο προϋπολογισμός της σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των 378.000€ χωρίς ΦΠΑ, απαιτείται πιστοληπτική ικανότητα ίση με το 50% αυτού, ήτοι ίση με 189.000€. Αναφορικά με τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας ότι δεν πληρούσε το ως άνω κριτήριο επιλογής κατά το χρόνο συμμετοχής, αυτός απορρίπτεται ως αβάσιμος διότι, σύμφωνα με τη Διακήρυξη, η προσκόμιση του σχετικού δικαιολογητικού γίνεται κατά τα οριζόμενα στο άρ. 3.2, με την πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου, επομένως εύλογα το προσκομισθέν έγγραφο από την παρεμβαίνουσα φέρει ημερομηνία μεταγενέστερη της ημερομηνίας υποβολής της προσφοράς της, ειδικότερα ημερομηνία μεταγενέστερη και της πρόσκλησης προς υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης, κατά δε το χρόνο υποβολής του ΕΕΕΣ, που αποτελεί προκαταρκτική απόδειξη, υπέβαλε την ως άνω συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση. Δηλαδή, η πλήρωση του σχετικού κριτηρίου επιλογής κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς γίνεται με απλή σχετική δήλωση, προαποδεικτικά, σύμφωνα και με το άρ. 104 του Ν. 4412/2016, και σε μεταγενέστερο χρόνο προσκομίζεται το σχετικό αποδεικτικό

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

έγγραφο, όπως εν προκειμένω, κατά τη Διακήρυξη, και το άρ. 104 του Ν. 4412/2016 με την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Συναφώς, σύμφωνα και με την αιτιολογική έκθεση του Ν. 4782/2021 του οικείου άρ. 44 που τροποποίησε το άρ. 104 του Ν. 4412/2016, οι προϋποθέσεις και οι απαιτήσεις συμμετοχής κρίνονται κατά την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, μόνο με την υποβολή του ΕΕΕΣ, ήτοι χωρίς να απαιτείται πλέον η υποβολή άλλων αποδεικτικών μέσων για το χρονικό εκείνο σημείο. Ως προς τον ισχυρισμό ότι η παρεμβαίνουσα δεν πληρούσε το σχετικό κριτήριο επιλογής κατά το χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, λαμβάνοντας υπόψη ότι στην προσκομισθείσα από 28.12.2021 «Βεβαίωση πιστοληπτικής ικανότητας» (βλ. αρχείο με τίτλο «ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ....PDF» εντός του φακέλου «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ») της «...» ρητώς αναφέρονται 18 Διακηρύξεις του αναθέτοντος φορέα στις οποίες αναδείχθηκε προσωρινή ανάδοχος η παρεμβαίνουσα, σημαίνει ότι η όποια δοθείσα βεβαίωση αφορά όλες αυτές, καθότι σύμφωνα με τη νομολογία, οι τραπεζικές βεβαιώσεις που προσκομίζονται προς απόδειξη πιστοληπτικής ικανότητας ανερχόμενης σε ποσοστό επί του προϋπολογισμού της υπό ανάθεση σύμβασης, δεν απαιτείται μεν να έχουν συγκεκριμένη διατύπωση, πρέπει, όμως, να εκδίδονται εν όψει του συγκεκριμένου διαγωνισμού για την πλήρωση των απαιτήσεων του οποίου πρόκειται να χρησιμοποιηθούν, εν προκειμένω δε των υπό ανάθεση συμβάσεων, προκειμένου να αποφευχθεί η προσκόμισή τους και σε άλλους διαγωνισμούς (ΣτΕ 2095/2021, σκ. 13). Σύμφωνα με το άρ. 75, παρ. 3 του Ν. 4412/2016, η εξασφάλιση και απόδειξη της χρηματοοικονομικής επάρκειας ζητείται προς τον σκοπό διασφάλισης ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν την αναγκαία οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα, προκειμένου να εκτελέσουν την υπό ανάθεση σύμβαση. Η «βεβαίωση πιστοληπτικής ικανότητας» συνιστά, όπως η εγγυητική επιστολή συμμετοχής, μια εγγενώς απευθυνόμενη προς συγκεκριμένου υπέρ ου (η εγγύηση), αφού η βεβαίωση αυτή δεν συνιστά υπόσχεση υπέρ οιοδήποτε και δη, τρίτου ούτε συνιστά εγγύηση, αλλά αναγνώριση εκ του πιστωτικού ιδρύματος της ικανότητας του οικονομικού φορέα να λάβει πίστωση και απευθύνεται εκ φύσεως της στον ίδιο, σε κάθε περίπτωση, εν προκειμένω με ορισμένο τρόπο προσδιορίζεται η συγκεκριμένη διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης, ως αντικείμενο και

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

λόγος έκδοσης της βεβαίωσης, η οποία ούτως (ΣΤΕ ΕΑ 111/2021) προκύπτει πως εκδόθηκε ενόψει του συγκεκριμένου διαγωνισμού (βλ. ΣΤΕ 2095/2021, ΔΕΦΑΘ 363/2015, πρβλ. ΕΑ ΣΤΕ 162/2010, ΑΕΠΠ 1255/2021, σκ. 3), η δε σχετική βεβαίωση πρέπει να συνίσταται στην ικανότητα του οικονομικού φορέα να ανταποκριθεί σε δανειακές υποχρεώσεις και την ποσοτική εκτίμηση της πιστοληπτικής αξιοπιστίας του ως ενδεχόμενου δανειολήπτη σε σχέση με συγκεκριμένο χρέος ή χρηματοοικονομική υποχρέωση, δηλαδή την πιθανολογούμενη δυνατότητα ο οικονομικός φορέας, αν δανειστεί συγκεκριμένο ποσό, να είναι σε θέση να το επιστρέψει εντός των ορίων της δανειακής σύμβασης. Συναφώς, η πιστοληπτική ικανότητα του οικονομικού φορέα δεν αποκτάται με την έκδοση της τραπεζικής βεβαίωσης, όπως εσφαλμένα υπολαμβάνει η προσφεύγουσα, ισχυριζόμενη ότι η οικεία βεβαίωση έχει συστατικό χαρακτήρα, αλλά υφίσταται ή όχι βάσει των οικονομικών στοιχείων της διαγωνιζόμενης επιχείρησης. Υπό την ως άνω ερμηνεία, η εκτιμώμενη κατ' αρχήν φερεγγυότητα της παρεμβαίνουσας, σύμφωνα με την τράπεζα «...», ενώ αναφέρεται σε πιστοληπτική ικανότητα ποσού 5.300.0000 ευρώ, αυτή επί της ουσίας ανέρχεται στο ποσό των 2.500.000 ευρώ, καθότι ρητώς αναφέρεται σε «χρηματοδοτήσεις» για το ποσό αυτό, ενώ για το ποσό των 2.800.000 ευρώ σε «εγγυητικές επιστολές». Η δε εγγυητική επιστολή δεν συνιστά χρηματοδότηση, άλλως δανειακή σύμβαση, αλλά αποτελεί προϊόν παροχής πίστης απευθυνόμενο προς τρίτο και σε περίπτωση που δεν εκπληρωθούν οι υποχρεώσεις προς τον τρίτο, η ως άνω τράπεζα θα κληθεί να καταβάλει έως του εγγυημένου ποσού στον τρίτο-δικαιούχο. Συνεπώς, η, κατά τα ως άνω, μνεία περί πιστοληπτικής ικανότητας ως προς την έγκριση ορίου εγγυητικών επιστολών δεν συνεπάγεται εκτίμηση της ικανότητας της παρεμβαίνουσας να αποκριθεί σε συγκεκριμένου ποσού πίστωση. Τούτο, αφού η έγκριση ειδικώς εγγυοδοτικού ορίου, δεν ταυτίζεται με την έγκριση πιστωτικού ορίου, επειδή η εγγυοδοσία τρέπεται σε πίστωση, μόνο σε περίπτωση κατάπτωσης και εν γένει αξίωσης του υπέρ ου κατά του εγγυητή και άρα, η σχέση μεταξύ εγγυοδοσίας και πίστωσης τελεί υπό σταθμιζόμενη πιθανότητα και ενδεχόμενο και όχι βεβαιότητα, όπως στην περίπτωση της απευθείας πίστωσης, ήτοι δανειοδότησης (βλ. ΑΕΠΠ 1255/2021, σκ. 3). Αναφορικά με το επίμαχο κριτήριο επιλογής, με το ως άνω έγγραφο ναι μεν βεβαιώνεται ότι η πιστοληπτική ικανότητα της

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

παρεμβαίνουσας υπερβαίνει κατά πολύ το 50% της εκτιμώμενης αξίας της επίμαχης υπό ανάθεση σύμβασης άνευ ΦΠΑ ($378.000,00/2=189.000,00$), καθότι ανέρχεται σε 2.500.000 ευρώ, ωστόσο, ενόψει αφενός της υποχρέωσης οι βεβαιώσεις πιστοληπτικής ικανότητας να εκδίδονται για τη συμμετοχή σε συγκεκριμένο διαγωνισμό, προκειμένου να αποδεικνύεται η πλήρωση του σχετικού κριτηρίου επιλογής που σχετίζεται με τη δυνατότητα των οικονομικών φορέων να εκτελέσουν τη συγκεκριμένη σύμβαση και να μην προσκομίζονται αυτές σε άλλους διαγωνισμούς, κατά τα ως άνω, αφετέρου ότι στην εν λόγω βεβαίωση αναφέρονται δεκαοκτώ (18) Διακηρύξεις, καθεμία εκ των οποίων απαιτεί να αποδεικνύεται πιστοληπτική ικανότητα της παρεμβαίνουσας ποσού τουλάχιστον 189.000,00 ευρώ, με τη συγκεκριμένη τραπεζική βεβαίωση δεν παρέχεται η απαιτούμενη από τη Διακήρυξη διαβεβαίωση της εκδούσας τράπεζας ότι η παρεμβαίνουσα διαθέτει επαρκές όριο χρηματοδότησης για την πλήρωση του κριτηρίου χρηματοοικονομικής επάρκειας ενός εκάστου των αναφερόμενων σε αυτή διαγωνισμών αυτοτελώς. Τυχόν αντίθετη ερμηνεία, περί σώρευσης περισσότερων βεβαιώσεων πιστοληπτικής ικανότητας σε ένα έγγραφο, ως αναφέρθηκε ανωτέρω, αποκρούεται από την πάγια νομολογία των Δικαστηρίων, ενόψει του σκοπού έκδοσης της βεβαίωσης πιστοληπτικής ικανότητας (βλ. και ΣΤΕ 2095/2021, ΔΕΦΑΘ 363/2015, πρβλ. ΕΑ ΣΤΕ 162/2010). Συνεπώς, βάσει των ανωτέρω ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας θα πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος, απορριπτομένων των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της παρεμβαίνουσας και του αναθέτοντος φορέα. Ο δε ισχυρισμός περί μη επικύρωσης του ως άνω εγγράφου της προσφεύγουσας απορρίπτεται ως αβάσιμος διότι από το συνδυασμό των άρ. 92, παρ. 8 του Ν. 4412/2016 και του άρ. 2.4.2.5 περ. ε' της Διακήρυξης προκύπτει ότι γίνονται δεκτά ιδιωτικά έγγραφα σε απλή φωτοτυπία, εφόσον αυτά συνοδεύονται από υπεύθυνη δήλωση περί βεβαίωσης της ακρίβειάς τους, την οποία εν προκειμένω η παρεμβαίνουσα προσκόμισε με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης (βλ. την από 28.12.2021 Υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της παρεμβαίνουσας με τίτλο «ΥΔ – ΑΝΤΙΓΡΑΦΑ_..._signed.pdf» που περιλαμβάνεται στο φάκελο με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης). Ωστόσο, η κατά τα ως άνω πλημμέλεια της βεβαίωσης της πιστοληπτικής ικανότητας της παρεμβαίνουσας δεν οδηγεί άνευ ετέρου στον αποκλεισμό της, αλλά,

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

σύμφωνα με τις ανωτέρω εκτεθείσες διατάξεις των άρ. 103 παρ. 2 και 315 παρ. 1 Ν. 4412/2016 και 3.2. της Διακήρυξης (βλ. σκ. 37), ο αναθέτων φορέας όφειλε να καλέσει την παρεμβαίνουσα ώστε να συμπληρώσει ή/και να διασαφηνίσει το εν λόγω στοιχείο. Για τους λόγους αυτούς, πρέπει να γίνει δεκτός ο πρώτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής, κατά το δεύτερο σκέλος αυτού, και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη, προκειμένου ο αναθέτων φορέας να ασκήσει την προβλεπόμενη στα άρθρα 103 Ν. 4412/2016 και 3.2. της Διακήρυξης αρμοδιότητά του κατά τα ανωτέρω.

39. Επειδή, ως προς τον δεύτερο λόγο της υπό κρίση προσφυγής, σύμφωνα με το άρ. 104, παρ. 1 του Ν. 4412/2016 και το άρ. 2.2.9 της Διακήρυξης, η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, όπως ειδικότερα ορίζεται στο άρ. 2.2.5, κρίνεται κατά την υποβολή της προσφοράς δια του ΕΕΕΣ, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2.2.9.1, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παρ. 2.2.9.2 και κατά τη σύναψη της σύμβασης δια της υπεύθυνης δήλωσης της περ. δ' της παρ. 3 του άρ. 105 του Ν. 4412/2016. Η προσκόμιση του ασφαλιστηρίου συμβολαίου γίνεται με προσκόμιση αυτού, όπως ειδικότερα προβλέπεται στο άρ. 2.2.9.2 Β3 περ. γ από τον προσωρινό ανάδοχο, σύμφωνα με το άρ. 3.2 της Διακήρυξης. Εν προκειμένω, σε απάντηση της υπ' αρ. πρωτ. ... πρόσκλησης περί υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου του αναθέτοντος φορέα με θέμα «... Ανοικτός Διαγωνισμός ανάδειξης Αναδόχου του έργου Παροχής Υπηρεσιών Υποστήριξης Ταχυδρομικού Έργου στη Γεωγραφική Περιοχή του Νομού Θεσσαλονίκης, διάρκειας έξι (6) μηνών» (Υποβολή Δικαιολογητικών «προσωρινού αναδόχου») που κοινοποιήθηκε προς την παρεμβαίνουσα μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 24.12.2021, η τελευταία απέστειλε στις 31.12.2021 τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, μεταξύ των οποίων συμπεριέλαβε το υπ' αρ. ... ασφαλιστήριο συμβόλαιο εκδοθέν από την «Ευρωπαϊκή Πίστη» (βλ. αρχείο με τίτλο «ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ.pdf» εντός του φακέλου «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ») με διάρκεια από 12^ης μεσημβρινής της 30/12/2021 έως 12^ης μεσημβρινής 31/03/2021 (βλ. σελ. 5/21) με ασφαλιζόμενο κεφάλαιο γενικής ευθύνης έναντι τρίτων ποσού 300.000€ (βλ. σελ. 8/21), στη δε περιγραφή αντικειμένου ασφάλισης αναφέρονται οι τριάντα δύο (32) Διακηρύξεις του αναθέτοντος

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

φορέα η αστική ευθύνη των οποίων καλύπτεται από το συμβόλαιο από την παροχή των σχετικών έργων και επί λέξει αναφέρεται «*Διάρκεια Ασφάλισης : 6 Μήνες Ασφάλιστρα ανά έργο : 500,00 Ευρώ Όρια Αποζημίωσης Αστικής Ευθύνης προς τρίτους - Ισχύουν ξεχωριστά για κάθε ένα εκ των ασφαλιζόμενων έργων-Σωματικές Βλάβες κατά άτομο : Ευρώ 300.000,00- Υλικές Ζημιές σε περιουσία τρίτων κατά ατύχημα και ανεξάρτητα από τον αριθμό των παθόντων : Ευρώ 300.000,00- Ανώτατο Όριο αποζημίωσης κατά γεγονός (Σωματικές Βλάβες και Υλικές Ζημιές) : Ευρώ 300.000,00- Ανώτατο Όριο ευθύνης της Εταιρίας για όλη τη διάρκεια της ασφάλισης : Ευρώ 300.000,00*» (σελ. 9/21). Αναφορικά με τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας ότι δεν πληρούσε το ως άνω κριτήριο επιλογής κατά το χρόνο συμμετοχής, σύμφωνα και με τα ως άνω εκτεθέντα στη σκ. 27 ως προς το άρ. 104, παρ. 1 του Ν. 4412/2016, σε συμμόρφωση με το οποίο έχει συμπεριληφθεί στη Διακήρυξη η σχετική διάταξη του άρθρου 2.2.9.2, δεν απαιτείται πλέον να υποβληθεί οποτεδήποτε αποδεικτικό μέσο με χρόνο ισχύος που να καλύπτει τον χρόνο υποβολής της προσφοράς, υπό την αυτονόητη προϋπόθεση ότι η συνδρομή της αντίστοιχης προϋπόθεσης συμμετοχής έχει δηλωθεί αληθώς στο ΕΕΕΣ. Ειδικότερα, ο οικονομικός φορέας δηλώνει υπεύθυνα στο ΕΕΕΣ τη συνδρομή του κατά περίπτωση απαιτούμενου προσόντος συμμετοχής, υπό την αυτονόητη προϋπόθεση ότι το διαθέτει κατά τη συμμετοχή του στον διαγωνισμό. Εν προκειμένω, ενόψει των άρ. 2.2.5.γ' και 2.2.9.2.Β.3.γ' άρθρων της Διακήρυξης, σύμφωνα με τα οποία για την παραδεκτή συμμετοχή στον διαγωνισμό οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να διαθέτουν, ως κριτήριο επιλογής χρηματοοικονομικής και οικονομικής επάρκειας, ασφαλιστήριο συμβόλαιο αστικής ευθύνης έναντι τρίτων με το απαιτούμενο από τη διακήρυξη φυσικό αντικείμενο και με ανώτατο όριο ευθύνης για όλη τη διάρκεια της ασφάλισης μέχρι 300.000 ευρώ, η παρεμβαίνουσα στο ΕΕΕΣ της δήλωσε στο οικείο πεδίο «*Ασφαλιστική κάλυψη επαγγελματικών κινδύνων Το ασφαλισμένο ποσό στην ασφαλιστική κάλυψη επαγγελματικών κινδύνων του οικονομικού φορέα είναι το εξής: Ποσό 300000 EUR*» (βλ. αρχείο με τίτλο «*esprd-response-v2_..._signed.pdf*», σελ. 13/27). Για τη δε ύπαρξη ασφάλισης αστικής ευθύνης απαιτείται να έχει λάβει χώρα σύναψη της οικείας σύμβασης μεταξύ ασφαλιστή και ασφαλιζομένου, άλλως δεν νοείται ασφαλιστική κάλυψη έναντι του ανωτέρω κινδύνου. Δηλαδή, προκειμένου για την παραδεκτή

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

συμμετοχή των οικονομικών φορέων στο διαγωνισμό, κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς τους όφειλαν να είναι ασφαλισμένοι, άρα ήδη συμβεβλημένοι, με ασφαλιστική εταιρία για τον ως άνω κίνδυνο, προκειμένου η σχετική δήλωσή τους στο ΕΕΕΣ να είναι ακριβής. Ωστόσο, η παρεμβαίνουσα, προσκομίζοντας με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης το υπ' αρ. ... ασφαλιστήριο συμβόλαιο εκδοθέν από την «...» (βλ. αρχείο με τίτλο «ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ.pdf» εντός του φακέλου «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ») με διάρκεια από 12ης μεσημβρινής της 30/12/2021 έως 12ης μεσημβρινής 31/03/2021 (βλ. σελ. 5/21) με ασφαλιζόμενο κεφάλαιο γενικής ευθύνης έναντι τρίτων ποσού 300.000€ (βλ. σελ. 8/21), δεν προέκυψε ότι κατά το χρόνο συμμετοχής της στο διαγωνισμό ήταν ασφαλισμένη για αστική ευθύνη έναντι τρίτων. Δηλαδή, εν αντιθέσει με τα ως άνω εκτεθέντα περι πιστοληπτικής ικανότητας, η ασφαλιστική σύμβαση δεν αποτελεί απλώς απόδειξη περί συνδρομής του σχετικού κριτηρίου επιλογής, αλλά απαιτείται αυτή να υφίσταται κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς, και να δηλωθεί σχετικά στο ΕΕΕΣ. Συναφώς, απορριπτέος ως αβάσιμος είναι ο ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας περί του ότι *«η εν λόγω απαίτηση είναι εφαρμοστέα κατά το στάδιο υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης προκειμένου να υπάρχει ενεργή ασφαλιστική κάλυψη κατά την έναρξη του έργου»* διότι, ως προεκτέθηκε, η ασφαλιστική κάλυψη συνιστά κριτήριο επιλογής και όχι συμβατική υποχρέωση. Ομοίως απορριπτέος καθίσταται και ο ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας περί μη δυνατότητας ασφάλισης πριν την απόφαση ανάδειξης προσωρινού αναδόχου διότι το αντικείμενο και η διάρκεια της σχετικής σύμβασης ήταν γνωστά ήδη από τις ως άνω διατάξεις της Διακήρυξης, ως και ο ισχυρισμός της περί παραβίασης της αρχής αναλογικότητας με την εκ των προτέρων ισχύ ασφαλιστηρίου συμβολαίου, καθότι αυτός προβάλλεται ανεπικαίρως και άρα απαραδέκτως κατά του σχετικού όρου της επίμαχης Διακήρυξης, επ' ευκαιρία της υπό κρίση προσφυγής. Ο δε ισχυρισμός περί μη επικύρωσης του ως άνω εγγράφου της προσφεύγουσας απορρίπτεται ως αβάσιμος διότι από το συνδυασμό των άρ. 92, παρ. 8 του Ν. 4412/2016 και του άρ. 2.4.2.5 περ. ε' της Διακήρυξης προκύπτει ότι γίνονται δεκτά ιδιωτικά έγγραφα σε απλή φωτοτυπία, εφόσον αυτά συνοδεύονται από υπεύθυνη δήλωση περί βεβαίωσης της ακρίβειάς τους, την οποία εν προκειμένω η παρεμβαίνουσα προσκόμισε με τα

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

δικαιολογητικά κατακύρωσης (βλ. την από 28.12.2021 Υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της παρεμβαίνουσας με τίτλο «ΥΔ – ΑΝΤΙΓΡΑΦΑ_..._signed.pdf» που περιλαμβάνεται στο φάκελο με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης). Ωστόσο, η κατά τα ως άνω πλημμέλεια δεν οδηγεί άνευ ετέρου στον αποκλεισμό της παρεμβαίνουσας, αλλά, σύμφωνα με τις ανωτέρω εκτεθείσες διατάξεις των άρ. 103 παρ. 2 και 315 παρ. 1 Ν. 4412/2016 και 3.2. της Διακήρυξης (βλ. σκ. 37), ο αναθέτων φορέας όφειλε να καλέσει την παρεμβαίνουσα ώστε να συμπληρώσει ή/και να διασαφηνίσει το εν λόγω στοιχείο. Για τους λόγους αυτούς, πρέπει να γίνει δεκτός ο ως άνω ισχυρισμός του δεύτερου λόγου της προδικαστικής προσφυγής, και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη, προκειμένου ο αναθέτων φορέας να ασκήσει την προβλεπόμενη στα άρθρα 103 Ν. 4412/2016 και 3.2. της Διακήρυξης αρμοδιότητά του κατά τα ανωτέρω. Συναφώς, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι η συνολική απαίτηση ποσού κάλυψης αστικής ευθύνης έναντι τρίτων για το σύνολο των αναφερόμενων στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο Διακηρύξεων ανέρχεται στο ποσό των 9.600.000 ευρώ, άρα δεν καλύπτεται από το προσκομιζόμενο ασφαλιστήριο αστικής ευθύνης διότι ρητώς σε αυτό αναφέρεται ότι τα όρια αποζημίωσης αστικής ευθύνης προς τρίτους ισχύουν ξεχωριστά για κάθε ένα εκ των ασφαλιζόμενων έργων, προς τούτο δε έχει οριστεί και ποσό ασφαλίσεων ανά έργο (βλ. σελ. 9/21 αρχείου με τίτλο «ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ.pdf» εντός του φακέλου «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ»), απορρίπτεται ως αβάσιμος διότι ρητώς στη σύμβαση αναφέρεται «*Διάρκεια Ασφάλισης : 6 Μήνες Ασφάλιστρα ανά έργο : 500,00 Ευρώ Ορια Αποζημίωσης Αστικής Ευθύνης προς τρίτους - Ισχύουν ξεχωριστά για κάθε ένα εκ των ασφαλιζόμενων έργων-Σωματικές Βλάβες κατά άτομο : Ευρώ 300.000,00- Υλικές Ζημιές σε περιουσία τρίτων κατά ατύχημα και ανεξάρτητα από τον αριθμό των παθόντων : Ευρώ 300.000,00- Ανώτατο Οριο αποζημίωσης κατά γεγονός (Σωματικές Βλάβες και Υλικές Ζημιές) : Ευρώ 300.000,00- Ανώτατο Οριο ευθύνης της Εταιρίας για όλη τη διάρκεια της ασφάλισης : Ευρώ 300.000,00*» (σελ. 9/21)», ειδάλλως, σε διαφορετική περίπτωση, θα αναφερόταν ρητά στο συμβόλαιο τυχόν διαφορετικό ορισθέν όριο αποζημίωσης αστικής ευθύνης προς τρίτους.

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

40. Επειδή, ως προς τον τρίτο λόγο της υπό κρίση προσφυγής, σύμφωνα με το άρ. 2.2.9 της Διακήρυξης, η τεχνική ικανότητα, όπως ειδικότερα ορίζεται στο άρ. 2.2.6, κρίνεται κατά την υποβολή της προσφοράς δια του ΕΕΕΣ, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2.2.9.1, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παρ. 2.2.9.2 και κατά τη σύναψη της σύμβασης δια της υπεύθυνης δήλωσης της περ. δ' της παρ. 3 του άρ. 105 του Ν. 4412/2016. Προκειμένου για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας του άρ. 2.2.6, στην οποία ορίζεται ότι οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν κατ' ελάχιστον 50 άτομα στον κύριο του έργου και να διατηρούν πάντοτε αυτό τον ελάχιστο αριθμό για την προσήκουσα εκτέλεση της σύμβασης, στο άρ. 2.2.9.2 Β.4 ορίζεται ότι προσκομίζεται σχετική υπεύθυνη δήλωση, στην οποία αναγράφονται ρητά, πέραν των ως άνω, και τα στοιχεία της Διακήρυξης. Η παρεμβαίνουσα στο υποβληθέν με την προσφορά της ΕΕΕΣ είχε δηλώσει στο σχετικό πεδίο ότι πληροί το σχετικό κριτήριο επιλογής (βλ. το υποβληθέν ΕΕΕΣ της με τίτλο «esprd-response-v2_..._signed.pdf», σελ. 25/27). Συναφώς, σε απάντηση της υπ' αρ. πρωτ. 4... πρόσκλησης περί υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου του αναθέτοντος φορέα με θέμα «... Ανοικτός Διαγωνισμός ανάδειξης Αναδόχου του έργου Παροχής Υπηρεσιών Υποστήριξης Ταχυδρομικού Έργου στη Γεωγραφική Περιοχή του Νομού ..., διάρκειας έξι (6) μηνών» (Υποβολή Δικαιολογητικών «προσωρινού αναδόχου») που κοινοποιήθηκε προς την παρεμβαίνουσα μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 24.12.2021, η τελευταία απέστειλε στις 31.12.2021 τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, μεταξύ των οποίων συμπεριέλαβε την από 28.12.2021 υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της (βλ. αρχείο με τίτλο «ΥΔ- προσωπικού_..._signed.pdf» εντός του φακέλου «ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ»), στην οποία επί λέξει δηλωνόταν ότι «1. Η εταιρεία «... θα διαθέσει τον ελάχιστο αριθμό ατόμων που ζητείται από την οικεία Διακήρυξη (50) στον κύριο του έργου και θα διατηρεί πάντοτε αυτόν τον ελάχιστο αριθμό για την προσήκουσα εκτέλεση της σύμβασης. 2. Τα ανωτέρω άτομα διαθέτουν κατ' ελάχιστο δίπλωμα οδήγησης Α' ή Β' κατηγορίας κατά περίπτωση και είναι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και 3. Τα ανωτέρω άτομα πληρούν σε ποσοστό 100% τις ζητούμενες ειδικότητες της ομάδας έργου και θα είναι άμεσα διαθέσιμα προς εργασία κατά την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης.», ως επίσης και τον από

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

30.12.2021 κατάλογο προσωπικού (βλ. αρχείο με τίτλο «Κατάλογος προσωπικού_..._signed.pdf» εντός του φακέλου «ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ») στον οποίο αναφέρονταν πενήντα εργαζόμενοι και ότι «*Το ανωτέρω προσωπικό διαθέτει πολυετή εμπειρία καθώς έχει απασχοληθεί στο σύνολο των συναφών έργων και θα είναι άμεσα διαθέσιμο προς εργασία κατά την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης. Τα ανωτέρω άτομα διαθέτουν κατ' ελάχιστο δίπλωμα οδήγησης Α' ή Β' κατηγορίας κατά περίπτωση και είναι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ πληρούν σε ποσοστό 100% τις ζητούμενες ειδικότητες της ομάδας έργου.*». Συνεπώς, λαμβάνοντας υπόψη αφενός ότι ούτε από το, κατά τα ως άνω, άρ. 104 του Ν. 4412/2016, ούτε από τη Διακήρυξη, για την πλήρωση του ανωτέρω κριτηρίου, δεν προβλεπόταν η προσκόμιση ουδενός άλλου επιπλέον εγγράφου με χρόνο ισχύος που να καλύπτει τον χρόνο υποβολής της προσφοράς, υπό την αυτονόητη προϋπόθεση ότι η συνδρομή της αντίστοιχης προϋπόθεσης συμμετοχής έχει δηλωθεί αληθώς στο ΕΕΕΣ, αφετέρου ουδόλως υφίσταται κάποια σχετική πρόβλεψη περί σύνδεσης του προσωπικού με σχέση εξαρτημένης εργασίας, ως αυθαιρέτως η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, η παρεμβαίνουσα ορθώς υπέβαλε τα ως άνω έγγραφα για τον συγκεκριμένο διαγωνισμό, απορριπτομένου του τρίτου λόγου της προσφυγής ως αβασίμου και γενομένων δεκτών των ισχυρισμών του αναθέτοντος φορέα και της δεύτερης παρεμβαίνουσας.

41. Επειδή ως προς τον τέταρτο λόγο της υπό κρίση προσφυγής, σύμφωνα με το άρ. 2.2.9 της Διακήρυξης, η κατοχή σε ισχύ προτύπων διασφάλισης ποιότητας και προτύπων περιβαλλοντικής διαχείρισης, όπως ειδικότερα ορίζεται στο άρ. 2.2.7, κρίνεται κατά την υποβολή της προσφοράς δια του ΕΕΕΣ, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2.2.9.1, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παρ. 2.2.9.2 και κατά τη σύναψη της σύμβασης δια της υπεύθυνης δήλωσης της περ. δ' της παρ. 3 του άρ. 105 του Ν. 4412/2016. Η παρεμβαίνουσα στο υποβληθέν με την προσφορά της ΕΕΕΣ είχε δηλώσει στο σχετικό πεδίο ότι πληροί το σχετικό κριτήριο επιλογής (βλ. το υποβληθέν ΕΕΕΣ της με τίτλο «espd-response-v2_..._signed.pdf», σελ. 26/27), καθότι, σύμφωνα με τα ως άνω εκτεθέντα περί του άρ. 104, παρ. 1 του Ν. 4412/2016 και του άρ. 2.2.9.2 της Διακήρυξης, δεν απαιτείται πλέον να υποβληθεί

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

οποτεδήποτε αποδεικτικό μέσο με χρόνο ισχύος που να καλύπτει τον χρόνο υποβολής της προσφοράς, υπό την αυτονόητη προϋπόθεση ότι η συνδρομή της αντίστοιχης προϋπόθεσης συμμετοχής έχει δηλωθεί αληθώς στο ΕΕΕΣ. Ως προς την απόδειξη της συμμόρφωσης με τα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας του άρ. 2.2.7, οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα σχετικά πιστοποιητικά εκδιδόμενα από ανεξάρτητους οργανισμούς πιστοποίησης που να βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με τα ανωτέρω πρότυπα – συστήματα διασφάλισης ποιότητας. Ωστόσο, ούτε η Διακήρυξη περιλαμβάνει κάποιο ειδικό όρο περί της αποδοχής πιστοποιητικών ανεξάρτητου φορέα διαπιστευμένου αποκλειστικά από το ΕΣΥΔ ή από φορέα διαπίστευσης κράτους μέλους της ΕΕ, ούτε το άρ. 86 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 ορίζει ότι η σχετική διαπίστευση των οργανισμών πρέπει να έχει χορηγηθεί οπωσδήποτε από το ΕΣΥΔ ή φορέα διαπίστευσης κράτους μέλους της ΕΕ. Περαιτέρω, το άρθρο 2 Ν. 4468/2017 ορίζει σχετικά με τις αρμοδιότητες του ΕΣΥΔ τα εξής: «1. Στο Ε.ΣΥ.Δ. ανατίθεται η υλοποίηση, η εφαρμογή και η διαχείριση του Εθνικού Συστήματος Διαπίστευσης. 2. Το Ε.ΣΥ.Δ. αποτελεί τον επίσημο τεχνικό σύμβουλο της πολιτείας σε θέματα διαπίστευσης και εκπροσωπεί τη χώρα σε διεθνείς οργανισμούς αρμόδιους για τα θέματα αυτά. 3. Το Ε.ΣΥ.Δ. χορηγεί πιστοποιητικά διαπίστευσης σε φορείς πιστοποίησης, σε φορείς επιθεώρησης και ελέγχου, σε περιβαλλοντικούς επαληθευτές και σε εργαστήρια δοκιμών και εργαστήρια μετρολογίας, που έχουν την έδρα τους ή υποκαταστήματά τους στην Ελλάδα ή στην αλλοδαπή. Επίσης, αποφασίζει για την απόρριψη, την ανάκληση ή την αναστολή της διαπίστευσης των ανωτέρω φορέων. 4. Το Ε.ΣΥ.Δ. δύναται να συμμετέχει σε Συμφωνίες Αμοιβαίας Αναγνώρισης, οι οποίες συνάπτονται μεταξύ Εθνικών Φορέων Διαπίστευσης». Εν προκειμένω, σε απάντηση της υπ' αρ. πρωτ. ... πρόσκλησης περί υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου του αναθέτοντος φορέα με θέμα «... Ανοικτός Διαγωνισμός ανάδειξης Αναδόχου του έργου Παροχής Υπηρεσιών Υποστήριξης Ταχυδρομικού Έργου στη Γεωγραφική Περιοχή του Νομού ..., διάρκειας έξι (6) μηνών» (Υποβολή Δικαιολογητικών «προσωρινού αναδόχου») που κοινοποιήθηκε προς την παρεμβαίνουσα μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 24.12.2021, η τελευταία απέστειλε στις 31.12.2021 τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, μεταξύ των οποίων συμπεριέλαβε το ISO 9001:2015, το ISO

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

14001:2015, το ISO 22301:2019 και το ISO 42001:2018, άπαντα εκδοθέντα από την «...» (βλ. αρχεία με τίτλο «ISO 9001.PDF», «ISO 14001.PDF», «ISO 22301.PDF», «ISO 45001.PDF» εντός του φακέλου «ISO»). Από την έρευνα στον ιστότοπο που η παρεμβαίνουσα παρέθεσε στην παρέμβασή της («<https://www.iafcertsearch.org/>»), με την επωνυμία της δεύτερης παρεμβαίνουσας («<https://www.iafcertsearch.org/certified-entity/a0ba06be-...>») τεκμαίρεται ότι έχει πιστοποιηθεί για τα ανωτέρω από την εταιρία «...», ακολουθώντας δε τα βήματα περί επαλήθευσης της πιστοποίησης («Verify Certification») αναφέρεται ότι το πρότυπο είναι διαπιστευμένο από την IAF MLA (βλ. επί παραδείγματι για το ISO 9001:2015 «<https://www.iafcertsearch.org/certification/ee690ecf-...>»), ήτοι επί λέξει αναφέρεται «*Standard(s): IAF MLA: Accredited ISO 9001:2015 Quality Management Systems Certificate number: ...*». Συναφώς, η IAF MLA (Multilateral Recognition Arrangement) σκοπό έχει τη διασφάλιση της αμοιβαίας αναγνώρισης της διαπιστευμένης πιστοποίησης και των δηλώσεων επικύρωσης/επαλήθευσης μεταξύ των υπογραφόντων της MLA και, στη συνέχεια, της αποδοχής των διαπιστευμένων δηλώσεων πιστοποίησης και επικύρωσης/επαλήθευσης σε πολλές αγορές με βάση μία διαπίστευση (βλ. «<https://iaf.nu/en/mla-purpose/>»), η δε ΕΣΥΔ Α.Ε. έχει υπογράψει την IAF MLA (βλ. «https://iaf.nu/en/member-details/?member_...»), σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στο προεκτεθέν άρ. 2, παρ. 4 του Ν. 4468/2017. Συνεπώς, από το συνδυασμό των ανωτέρω με τα άρ. 285 του Ν. 4412/2016 και των άρ. 2.2.7 και 2.2.9.2 Β.5 της Διακήρυξης, ορθά έγιναν αποδεκτά τα ως άνω πιστοποιητικά, ως εκδοθέντα και διαπιστευμένο από την IAF MLA, μέλος της οποίας μάλιστα είναι η ΕΣΥΔ Α.Ε.. Βάσει των ανωτέρω, ο σχετικός λόγος απορρίπτεται ως αβάσιμος, γενομένων δεκτών των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της δεύτερης παρεμβαίνουσας και του αναθέτοντος φορέα.

42. Επειδή, ως προς τον πέμπτο λόγο της υπό κρίση προσφυγής, η παρεμβαίνουσα σε απάντηση της υπ' αρ. πρωτ. ... πρόσκλησης περί υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου του αναθέτοντος φορέα με θέμα «... Ανοικτός Διαγωνισμός ανάδειξης Αναδόχου του έργου Παροχής Υπηρεσιών Υποστήριξης Ταχυδρομικού Έργου στη Γεωγραφική Περιοχή του Νομού ..., διάρκειας έξι (6) μηνών» (Υποβολή Δικαιολογητικών «προσωρινού

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

αναδόχου») που κοινοποιήθηκε προς την παρεμβαίνουσα μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 24.12.2021, η τελευταία απέστειλε στις 31.12.2021 τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, μεταξύ των οποίων συμπεριέλαβε τα υπ' αρ. ...., ... και ... ποινικά μητρώα (βλ. αρχεία εντός του φακέλου «ΠΟΙΝΙΚΑ_ΜΗΤΡΩΑ_»). Σύμφωνα με το άρ. 79 του Ν. 4412/2016, το ΕΕΕΣ αποτελεί ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α' 75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις εκτιθέμενες στο ως άνω άρθρο προϋποθέσεις, μεταξύ των οποίων και των λόγων αποκλεισμού. Στο πλαίσιο αυτό, η παρεμβαίνουσα απάντησε στο υποβληθέν ΕΕΕΣ της αρνητικά ως προς τους λόγους που σχετίζονται με ποινικές καταδίκες (βλ. Μέρος III: Λόγοι αποκλεισμού στο αρχείο με τίτλο «esprd-response-v2_..._signed-3.pdf» που η παρεμβαίνουσα υπέβαλε στο φάκελο της προσφοράς της). Συναφώς, όπως εξάλλου προεκτέθηκε (σκ. 40), από το άρθρο 104 παρ. 1 Ν. 4412/2016, σε συμμόρφωση με το οποίο έχει συμπεριληφθεί στη Διακήρυξη η σχετική διάταξη του άρθρου 2.2.9.2, δεν απαιτείται πλέον να υποβληθεί οποτεδήποτε αποδεικτικό μέσο με χρόνο ισχύος που να καλύπτει τον χρόνο υποβολής της προσφοράς, υπό την αυτονόητη προϋπόθεση ότι η συνδρομή της αντίστοιχης προϋπόθεσης συμμετοχής έχει δηλωθεί αληθώς στο ΕΕΕΣ. Συνεπώς, η ημερομηνία την οποία φέρουν τα προσκομισθέντα με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης ουδόλως απαιτείται να συμπίπτει με εκείνη της ημερομηνίας υποβολής της προσφοράς, καθότι, κατά τα ως άνω, αρκεί η υποβολή του ΕΕΕΣ και των εκεί αναφερόμενων σχετικών δηλώσεων, η δε υποβολή των δικαιολογητικών γίνεται σε χρόνο μεταγενέστερο της υποβολής του, ως εκ τούτου ευλόγως τα προσκομισθέντα ποινικά μητρώα έφεραν ημερομηνία μεταγενέστερη. Εξ ετέρου, ουδόλως γίνεται αναφορά στην υπό κρίση προσφυγή περί τυχόν ύπαρξης ποινικών καταδίκων κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς της δεύτερης παρεμβαίνουσας, ούτε επικαλείται κάποιο σχετικό στοιχείο. Επομένως, απορρίπτεται ο πέμπτος λόγος, γενομένων δεκτών των ισχυρισμών του αναθέτοντος φορέα και της δεύτερης παρεμβαίνουσας.

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

43. Επειδή, ως προς τον έκτο λόγο της υπό κρίση προσφυγής, η παρεμβαίνουσα, συμφώνως προς τα άρ. 2.2.3.4 περ. β' και 2.2.9.2 Β.1 περ. γ' της Διακήρυξης, σε απάντηση της υπ' αρ. πρωτ. ... πρόσκλησης περί υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου του αναθέτοντος φορέα με θέμα «... Ανοικτός Διαγωνισμός ανάδειξης Αναδόχου του έργου Παροχής Υπηρεσιών Υποστήριξης Ταχυδρομικού Έργου στη Γεωγραφική Περιοχή του Νομού ..., διάρκειας έξι (6) μηνών» (Υποβολή Δικαιολογητικών «προσωρινού αναδόχου») που κοινοποιήθηκε προς την παρεμβαίνουσα μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 24.12.2021, η τελευταία απέστειλε στις 31.12.2021 τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, μεταξύ των οποίων συμπεριέλαβε α) το υπ' αρ. πρωτ. ... πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας (βλ. αρχείο με τίτλο «ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ 2021-12-07.pdf»), το υπ' αρ. πρωτ. ... Γενικό Πιστοποιητικό του Γ.Ε.ΜΗ. (βλ. αρχείο με τίτλο «Γενικό Πιστοποιητικό (Μεταβολών).pdf»), την καρτέλα «Στοιχεία Μητρώου-Επιχείρησης» από την ιστοσελίδα της ΑΑΔΕ (βλ. αρχείο με τίτλο «...Taxisnet.pdf») , ως επίσης και την υπ' αρ. ... Ένορκη βεβαίωση του νομίμου εκπροσώπου της περί μη συνδρομής των οριζόμενων στο άρ. 2.2.3.4 λόγων αποκλεισμού (βλ. αρχείο με τίτλο «ΕΝΟΡΚΗ ΒΕΒΑΙΩΣΗ.pdf»). Συνεπώς, εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι η παρεμβαίνουσα προσκόμισε το σύνολο των απαιτούμενων δικαιολογητικών περί της μη συνδρομής των σχετικών λόγων αποκλεισμού. Σύμφωνα και με τα ως άνω εκτεθέντα (σκ. 40) δεν απαιτείται πλέον να υποβληθεί οποτεδήποτε αποδεικτικό μέσο με χρόνο ισχύος που να καλύπτει τον χρόνο υποβολής της προσφοράς, υπό την αυτονόητη προϋπόθεση ότι η συνδρομή της αντίστοιχης προϋπόθεσης συμμετοχής έχει δηλωθεί αληθώς στο ΕΕΕΣ. Η δε παρεμβαίνουσα είχε απαντήσει αρνητικά ως προς τη μη πλήρωση των σχετικών λόγων αποκλεισμού στο υποβληθέν με την προσφορά της ΕΕΕΣ (βλ. το υποβληθέν ΕΕΕΣ της με τίτλο «espd-response-v2_..._signed.pdf»), και, κατά το χρόνο εκείνο, ουδόλως υποχρεούτο προς υποβολή οιοδήποτε δικαιολογητικού εγγράφου, κατά τα ως άνω. Ως προς δε το Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας, στο υπ' αρ. πρωτ. ... έγγραφο του Υπουργείου Δικαιοσύνης ρητώς αναφέρεται, μεταξύ άλλων ότι «...έχει πλέον υλοποιηθεί η ομογενοποίηση και προτυποποίηση του συνόλου των πιστοποιητικών που εκδίδονται και αφορούν στη δικαστική φερεγγυότητα ενός Νομικού ή ενός

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

Φυσικού Προσώπου» (βλ. «<https://diavgeia.gov.gr/doc/%CE...>»), το οποίο οι αναθέτουσες αρχές/ αναθέτοντες φορείς οφείλουν να αποδέχονται το ως άνω ενιαίο πιστοποιητικό για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού που σχετίζονται με τη φερεγγυότητα των οικονομικών φορέων, κατά τις διατάξεις του άρθρου 73 παρ. 4 περ. β του ν. 4412/2016, σύμφωνα και με το υπ' αρ. πρωτ. 2440/22.04.2021 της ΕΑΑΔΗΣΥ (βλ. «<https://diavgeia.gov.gr/doc/9%...>»). Απορρίπτεται ως αβάσιμος ο ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας περί ενδεικτικής και μη περιοριστικής αναφοράς των σχετικών δικαιολογητικών καθότι η Διακήρυξη συνιστά το κανονιστικό πλαίσιο της Διακήρυξης, το οποίο ουδόλως δύναται να μεταβάλεται κατά το δοκούν, σκοπός δε της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιοδικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Οι δε ισχυρισμοί περί έκδοσης των ως άνω μετά την υποβολή της προσφοράς δεν βρίσκουν έρεισμα καθότι, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, το ΕΕΕΣ αποτελεί προαπόδειξη μη συνδρομής των σχετικών λόγων, τα δε δικαιολογητικά προσκομίζονται εκ των υστέρων, κατά τη διαδικασία του άρ. 3.2. Επομένως, βάσει των ανωτέρω, απορρίπτεται ως αβάσιμος ο έκτος λόγος της προσφυγής, γενομένων δεκτών των ισχυρισμών της δεύτερης παρεμβαίνουσας και του αναθέτοντος φορέα.

44. Επειδή η εισήγηση γίνεται δεκτή.

45. Επειδή, η προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή.

46. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, πρέπει να επιστραφεί το κατατεθέν παράβολο.

Για τους λόγους αυτούς

Αριθμός Απόφασης : 435/2022

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει την παρεμβάση.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη, κατά το σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του κατατεθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 04.03.2022 και εκδόθηκε στις 24.03.2022 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΖΕΡΒΟΥ**

**Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΠΕΤΡΟΥ**

**A/A
ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΑΡΑΝΤΙΔΟΥ**